

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind simplificarea legislației fiscale și vamale)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de lege privind modificarea Codului fiscal nr. 1163/1997, Codului vamal nr. 95/2021 și a altor acte normative este elaborat în scopul consolidării și modernizării cadrului normativ existent, prin instituirea unor reglementări mai clare, simple și eficiente, capabile să asigure o aplicare uniformă a normelor legale și să contribuie la creșterea gradului de conformare pentru contribuabili, cât și îmbunătățire a gestiunii pentru autoritățile responsabile de administrarea fiscală și vamală.

Necesitatea promovării proiectului de lege rezultă inclusiv din practica de aplicare a legislației fiscale și vamale, în cadrul căreia au fost identificate anumite lacune normative, neclarități de interpretare, precum și dificultăți de ordin procedural care generează impedimente în procesul de administrare fiscală și de exercitare a drepturilor și obligațiilor contribuabililor. În acest sens, ajustările propuse urmăresc îmbunătățirea mecanismelor de aplicare a legislației, eliminarea normelor susceptibile de interpretări neuniforme și consolidarea unui cadru normativ mai accesibil și mai eficient.

Totodată, multiple dintre propunerile care se regăsesc în proiectul de lege își au originea în solicitările și propunerile recepționate din partea autorităților publice, reprezentanților mediului de afaceri, asociațiilor profesionale, precum și a contribuabililor, care, în procesul de interacțiune cu autoritățile competente și de aplicare a legislației fiscale și vamale, au semnalat existența unor aspecte ce necesită intervenții normative suplimentare.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în scopul ajustării cadrului normativ național la cerințele actuale ale economiei și în vederea optimizării politicii fiscale și vamale. Acesta urmărește eliminarea unor discrepante legislative, clarificarea unor prevederi și stimularea investițiilor private în toate sectoarele economiei. Totodată, se urmărește implementarea unor măsuri care să faciliteze activitatea economică și să asigure o aplicare mai echitabilă a legislației fiscale și vamale.

Obiectivul urmărit de stimulare a dezvoltării economice prin investiții, este fundamentat pe patru piloni:

- simplitate,
- comoditate
- competitivitate și

- conformare.

În acest context, se susține promovarea unor politici fiscale sustenabile, corelate cu obiectivele de stimulare a investițiilor și de creștere a competitivității economice. Aceste obiective pot fi realizate inclusiv prin reconceptualizarea principiilor de aplicare a impozitelor directe și indirecte.

În particular, în partea ce ține de **impozitul pe venit**, existența multiplelor regimuri fiscale, a cotelor diferențiate de impozitare, precum și a unui mecanism complex de calcul și administrare a obligațiilor fiscale generează dificultăți atât pentru contribuabili, cât și pentru autoritățile fiscale. Diversitatea tratamentelor fiscale aplicabile diferitor categorii de venituri conduce la creșterea gradului de complexitate a sistemului, ceea ce poate crea incertitudini în aplicarea prevederilor fiscale și poate determina interpretări neuniforme ale legislației.

În același timp, mecanismele complicate de calculare și raportare pot conduce la apariția erorilor involuntare, la creșterea riscului de neconformare fiscală și la necesitatea unor controale fiscale suplimentare. Pentru mediul de afaceri, aceste aspecte pot genera costuri administrative suplimentare, consum de timp și resurse financiare dedicate proceselor de contabilitate și raportare fiscală, în detrimentul activităților economice propriu-zise.

Mecanismul actual de *impozitare a veniturilor persoanelor juridice* presupune determinarea și achitarea impozitului pe venit indiferent dacă profitul obținut este distribuit către asociați sau acționari ori este păstrat și reinvestit în activitatea economică. Această abordare diminuează capacitatea întreprinderilor de acumulare a capitalului și poate reduce disponibilitatea resurselor financiare destinate investițiilor, dezvoltării operaționale sau extinderii activității. Suplimentar, principiul amortizării în timp a investițiilor pune o presiune suplimentară prin formarea profitului contabil (impozabil) inclusiv în pofida faptului că sub aspect de flux al numerarului antreprenorul este încă departe de a-și recupera investiția propriu-zisă.

Mecanismul existent privind amânarea achitării impozitului pe venit în cazul profitului nedistribuit are o aplicabilitate limitată și nu reprezintă un regim general de impozitare pentru persoanele juridice, fapt ce conduce la existența unor reguli fiscale mai puțin flexibile și la menținerea unui nivel ridicat de complexitate în administrarea obligațiilor fiscale.

De asemenea, modelul actual de calculare a impozitului pe venit presupune procese administrative complexe aferente determinării venitului impozabil, ceea ce generează costuri sporite de conformare pentru contribuabili și un efort administrativ suplimentar atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru autoritățile fiscale.

Subsidiar, cadrul fiscal actual aplicabil *antreprenorilor independenți* este unul restrictiv, prin faptul că permite desfășurarea doar a anumitor activități expres prevăzute în anexa aferentă Capitolului 10⁴ al Titlului II din Codul fiscal. O asemenea abordare limitează accesul persoanelor fizice la un mecanism fiscal simplificat și nu reflectă diversificarea activităților economice moderne, în special dezvoltarea economiei digitale, a serviciilor prestate la distanță și a activităților desfășurate în regim independent.

La fel, principalele deficiențe ale mecanismului actual de impozitare a salariilor sunt legate de complexitatea sistemului, povara fiscală ridicată asupra muncii și existența mai multor excepții și tratamente diferențiate. Aceste aspecte generează costuri administrative sporite pentru contribuabili și autorități, stimulează utilizarea mecanismelor de remunerare informală și creează posibilități de optimizare fiscală prin utilizarea diferitor forme juridice și contractuale. Totodată, sistemul actual reduce transparența și neutralitatea fiscală și afectează competitivitatea pieței muncii și gradul de conformare fiscală voluntară. Aceste deficiențe sunt invocate frecvent drept argumente pentru reformarea mecanismului de salarizare și anume a contribuțiilor sociale.

În partea ce ține de **TVA**, este de menționat faptul că existența cotelor diferențiate aplicabile la diferite etape ale procesului de producție și comercializare, menținerea unor tratamente fiscale distincte pentru categorii similare de bunuri și servicii, precum și existența anumitor scutiri de TVA generează inechități fiscale și distorsiuni economice, care afectează funcționalitatea și eficiența sistemului fiscal.

Aplicarea unor regimuri fiscale diferențiate poate conduce la apariția sarcinilor fiscale neuniforme între contribuabili aflați în situații comparabile, influențând deciziile economice ale agenților economici și afectând principiul neutralității TVA. Totodată, diversitatea cotelor și a scutirilor sporește complexitatea administrării fiscale, atât pentru contribuabili, cât și pentru autoritățile competente, prin creșterea costurilor de conformare, a riscurilor de interpretare neuniformă a legislației și a sarcinilor administrative asociate monitorizării și controlului fiscal.

În același timp, existența situațiilor în care contribuabilii acumulează sume ale TVA în cont, fără posibilitatea restituirii acestora sau fără existența unor mecanisme suficiente pentru valorificarea dreptului la recuperarea TVA aferente investițiilor sau activităților economice desfășurate, poate afecta fluxul de numerar al întreprinderilor și capacitatea acestora de dezvoltare și investiții. Menținerea unor astfel de solduri pe termen îndelungat poate determina imobilizarea resurselor financiare ale agenților economici și poate genera dificultăți suplimentare în desfășurarea activității economice.

Având în vedere rolul accizelor în acumularea surselor de venit suplimentare prin descurajarea practicilor nocive/nefavorabil , se propune și extinderea graduală a bazei impozabile cu accize asupra unor categorii de produse cu impact negativ asupra sănătății populației, în corelare cu obiectivele politicilor naționale din domeniul sănătății și cu bunele practici internaționale, inclusiv de convergență la cotele minime regionale.

În partea ce ține de **impozitul pe bunurile imobiliare și taxele locale**, menționăm că existența unui număr extins de taxe locale, precum și a mecanismelor complexe privind acordarea facilităților fiscale, generează dificultăți administrative, costuri suplimentare de conformare și provocări în procesul de administrare și monitorizare fiscală. La fel, o altă lacuna normativă constituie limitarea autorităților publice locale în drepturile de a gestiona procesul de acordare scutirilor reieșind din necesitățile autonomiei. Astfel, în contextul obiectivelor de simplificare a proceselor de administrare fiscală și de consolidare a

capacităților administrației publice locale, se consideră oportună revizuirea cadrului normativ aferent sistemului taxelor locale, inclusiv prin reevaluarea spectrului de taxe aplicabile și a categoriilor de subiecți pasibili de acordarea scutirilor fiscale, inclusiv prin transferul competenței date către APL.

Suplimentar, în partea ce vizează ajustarea altor acte normative prin prisma proiectului de lege, se constată că propunerile înaintate în proiect sunt strict corelate cu scopul de a asigura un cadru normativ clar, simplu, eficient și mai simplu de administrat de către autorități, fără a admite situații de interpretare sau lacune normative.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege prevede norme de modificare a următoarelor acte normative:

- Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni;
- Codul fiscal nr.1163/1997;
- Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal;
- Legea nr.93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător;
- Legea nr.1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe;
- Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale;
- Legea nr.1054/2000 pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal;
- Legea nr.1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare;
- Legea nr.1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari, Căușeni și Anenii Noi;
- Legea nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător;
- Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale;
- Codul de Executare nr.443/2004;
- Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată;
- Codul contravențional nr.218/2008;
- Legea nr.131/2012 privind controlul de stat;
- Legea insolvenței nr.149/2012;
- Codul administrativ nr.116/2018;
- Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă;
- Codul vamal nr.95/2021;
- Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023;
- Legea nr.146/2025 pentru modificarea unor acte normative (regimul datoriilor vamale și penalitățile aferente pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, reglementări privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală);
- Legea nr.187/2025 pentru modificarea unor acte normative.

Astfel, principalele propuneri incluse în proiectul de lege pentru modificarea Codului fiscal nr.1163/1997 și a altor acte normative, sunt sistematizate și descrise în continuare.

Proiectul de lege propune completarea *articolul 77 alineatul (14) din Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134/1997* care impune înstrăinarea acțiunilor achiziționate în scopul cedării angajaților timp de 12 luni. Este de menționat că începând cu 01.01.2024, companiile, inclusiv societăți pe acțiuni sunt în drept să implementeze Programul de stimulare pe termen lung (stock option plan). Astfel, în scopul aducerii în concordanță prevederile legii cu cele din Codul fiscal, și anume acordarea dreptului entităților de răscumpărare a acțiunilor și păstrarea acestora pe durata programului (3 ani), s-a pus necesitatea intervenției respective.

Codul fiscal nr.1163/1997

Modificările ce vizează impozitul pe venit

1. Ajustarea conceptului privind determinarea subiecților și obiectului impunerii a impozitului pe venit

Proiectul de lege prevede revizuirea *articolului 13 și articolului 14 din Codul fiscal* în vederea simplificării reglementărilor actuale, fiind eliminate neclarități existente la moment, precum și în vederea creării unei baze uniforme pentru aplicarea regimurilor fiscale speciale.

Astfel, **articolului 13** va stabili expres că subiecții impunerii vor fi:

- persoane juridice rezidente;
- persoane fizice rezidente;
- persoane fizice și juridice nerezidente.

În categoria persoanelor fizice rezidente se includ și persoanele care practică activitatea de întreprinzător. Acest fapt este explicabil inclusiv reieșind din noțiunea de „persoană fizică”, care este reglementată prin prisma art.5 pct.3) din Codul fiscal.

Totodată, unificarea subiecților impunerii are drept scop alinierea la noile cote a impozitului pe venit propuse în proiectul de lege respectiv.

La fel, **articolul 14** va reglementa noile categorii a obiectului impunerii, unul dintre care este profitul distribuit sub formă de dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, sau sub oricare altă formă, fie monetară sau nemonetară, sau cuantumul cheltuielilor neeligibile pentru desfășurarea activității de întreprinzător.

Aceasta modificare se va aplica concomitent cu modificările propuse la *articolul 15 litera b) din Codul fiscal*, astfel încât prin prisma proiectului de lege se propune impozitarea persoanelor juridice rezidente, doar la momentul distribuirii profitului sau suportării cheltuielilor, care nu țin de activitatea de întreprinzător. Acest mecanism va constitui regimul general de impozitare a persoanelor juridice în Republica Moldova.

Este important de menționat că, pentru celelalte categorii de contribuabili care sunt prevăzute în capitole separate a Codului fiscal, fiind aplicat regimul facilitat de impozitare, obiectul impunerii rămâne cel prevăzut la capitolele respective.

Reieșind din cele menționate, se constată că revizuirea subiecților și obiectului impunerii la impozitul pe venit se propune în vederea simplificării mecanismului de impozitare, delimitării clare a categoriilor de contribuabili și consolidării neutralității fiscale. Totodată, modificările urmăresc restructurarea regimului general de impozitare pentru persoanele juridice prin orientarea impozitării asupra profitului distribuit și a cheltuielilor neeligibile, cu scopul stimulării reinvestirii profitului, reducerii sarcinilor administrative și eficientizării administrării fiscale.

Impozitarea persoanelor fizice care nu practică activitatea de întreprinzător

2. Revizuirea mecanismului de impozitare a veniturilor salariale obținute de către persoanele fizice

În Republica Moldova, salariul persoanei fizice este supus, în principal, următoarelor obligații fiscale:

- prima de asigurare obligatorie de asistență medicală – 9%
- impozitul pe venit – 12%
- contribuțiile de asigurări sociale obligatorii de stat care se calculează la suma salariilor și sunt datorate de către angajator – 24%, 29%, 32% etc.

La fel, fiecare persoană fizică are dreptul la scutirea personală, dacă venitul anual impozabil nu depășește 360 000 de lei, precum și la scutirea personală majoră, scutirea pentru persoane întreținute și scutirea majoră pentru persoane întreținute.

Astfel, în vederea simplificării calculului impozitului pe venit, reducerii numărului de cote și scutirilor, precum și creșterii transparenței și previzibilității sistemului fiscal, prin prisma proiectului de lege dat se propune:

- implementarea mecanismului progresiv de impozitare a salariilor și altor remunerații obținute de către persoanele fizice, fiind propusă cota impozitului pe venit în mărimea de 7% în cazul în care mărimea veniturilor nu depășește 1 milion de lei anual. În cazul depășirii pragului menționat, cota impozitului pe venit va constitui – 15%;
- unificarea cotei contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în cota procentuală – 21%, obligația achitării fiind transferată de la angajator la salariat (cu ajustarea respectivă a salariului brut, care va fi egal și cu costul total al angajatorului);
- micșorarea cotei primei de asigurare obligatorie de asistență medicală de la 9% la 7%.

Situția actuală		Situția din 01.01.2027	
Obligațiile angajatorului	Obligațiile salariatului	Obligațiile angajatorului	Obligațiile salariatului
CAS	CAS	CAS	CAS
23% - sectorul public			

18% - sectorul privat 39% - sectorul public al aviației civile 32% - sectorul privat al aviației civile 24% (18%+6%) - pentru sectorul agricol	-	-	21% din suma brută a salariului/ remunerării pentru toate sectoare
PAM	PAM	PAM	PAM
-	9%	-	7 %

Totodată, este important de menționat că, proiectul de lege prevede revizuirea articolului 33 și abrogarea *articolelor 34-35¹ din Codul fiscal*, în partea ce ține de acordarea scutirilor la impozitul pe venit .

Aceasta măsură vine în coroborare cu propunerea de a micșora cota impozitului pe venit de la 12% la 7%, precum și în vederea simplificării calculului impozitului, reducerii costurilor administrative, și automatizării proceselor fiscale.

Actualmente, mecanismul de acordare a scutirilor creează tratamente diferențiate în raport cu contribuabili, fiind favorizate anumite categorii. La fel, acordarea scutirilor personale generează optimizări fiscale artificiale, prin stabilirea unui salariu minim care se micșorează cu cuantumul scutirii personale și nu atrage după sine determinarea unui impozit.

În acest sens, prin prisma proiectului de lege se propune instituirea mecanismului de stimulare a muncii, prin acordarea:

- **beneficiului personal în mărimea de 500 de lei lunar;**
- **beneficiului pentru fiecare copil minor aflat la întreținere în mărimea de 200 de lei lunar.**

Beneficiile respective vor fi acordate fiecărei persoanei fizice rezidente care are un venit lunar, impozabil conform art.88 alin.(1) și în limita impozitului pe venit efectiv achitat. Modul, condițiile și procedura de implementare a mecanismului va fi stabilit de Guvern.

Astfel, scopul principal al mecanismului propus este creșterea atractivitatea muncii declarate și majorarea venitului disponibil al persoanelor cu venituri salariale mici și medii, prin restituirea unei părți din impozitul pe venit achitat.

Prin acordarea unui beneficiu financiar persoanelor care obțin venituri salariale impozabile, se reduce diferența dintre venitul obținut din muncă și venitul care ar putea fi obținut din alte surse (inclusiv activități nedeclarate). Astfel, munca legală devine mai avantajoasă.

Totodată, mecanismul funcționează similar unui „credit fiscal” sau unei „subvenții pentru muncă”, permițând persoanelor să păstreze o parte mai mare din venitul obținut. Aceasta poate contribui la:

- reducerea riscului de sărăcie în rândul persoanelor ocupate;

- creșterea consumului;
- îmbunătățirea nivelului de trai.

În partea ce vizează de acordarea beneficiului pentru fiecare copil minor, măsura respectivă urmărește reducerea poverii fiscale a familiilor, compensarea parțială a cheltuielilor asociate creșterii copiilor, precum și susținerea politicilor demografice și de protecție socială. Beneficiu respectiv urmează a fi acordat fiecărui părinte a copiilor minori.

Respectiv, implementarea mecanismului de stimulare a muncii are drept scop încurajarea ocupării formale a forței de muncă, reducerea economiei informale, creșterea veniturilor disponibile ale salariaților și susținerea familiilor cu copii prin acordarea unui stimulent financiar condiționat de obținerea și declararea veniturilor salariale. Mecanismul contribuie la sporirea atractivității muncii legale și la consolidarea echității sociale și fiscale.

Situația actuală	Situația din 01.01.2027
Salariu/remunerarea salariatului	Salariu/remunerarea salariatului
Impozit pe venit	Impozit pe venit
12%	7%
Scutiri	Scutiri
Scutirea personală – până la 297 lei lunar Scutirea personală majoră – până la 346 lei lunar Scutirea majoră pentru soț/soție – până la 99 lei lunar Scutirea pentru persoane întreținute – până 99 lei lunar Scutirea majoră pentru persoane întreținute – până la 21 80 lei lunar	Beneficiu personal – până la 500 de lei lunar; Beneficiu pentru fiecare copil minor aflat la întreținere - până la 200 de lei lunar

Este important de specificat că având în vedere propunerea de abrogare a *alineatului (1) și (2) din art.35² al Codului fiscal*, cota impozitului pe venit se va aplica la suma brută a salariului/remunerăției achitate către persoana fizică, această sumă fiind privită drept bază impozabilă pentru determinarea impozitului pe venit.

Totodată, pentru a asigura tranziția corectă la noua bază de calcul, potrivit Art.XXIV alineatul (3) din proiectul de lege, angajatorul va asigura ajustarea salariului brut pentru menținerea cuantumului salariului net al salariatului cel puțin la același nivel acordat până la 1 ianuarie 2027, ținând cont de transferul contribuțiilor sociale obligatorii de la angajator către angajat. Date fiind ajustarea cotelor contribuțiilor din salarii și a impozitului pe venit al persoanei fizice, nici angajatul și nici angajatorul nu vor suporta pierderi (decât în limita eliminării scutirii personale prin ajustarea acesteia în plată directă și majorarea acesteia).

La fel, în cazul în care se va efectua achitarea plăților salariale aferente perioadelor precedente anului 2027, la care contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii au fost

calculate și datorate de către angajator, la momentul achitării plăților respective, se va aplica modul de impozitare a salariilor aplicabil până la 1 ianuarie 2027.

3. Extinderea spectrului de cheltuieli deductibile suportate de către persoanele fizice

Proiectul de lege prevede revizuirea *articolului 35² din Codul fiscal*, în scopul extinderii spectrului de cheltuieli deductibile suportate de către persoanele fizice, precum și în scopul revizuirii plafonului deductibil pentru toate cheltuielile prevăzute în articolul respectiv.

Astfel, se propune acordarea dreptului la deducere a cheltuielilor suportate de către persoanele fizice pentru eficiența energetică a proprietății rezidențiale a acestora (schimbarea geamurilor, acoperișului, izolarea termică, baterii de stocare a energiei electrice), precum și pentru cheltuielile legate de organizarea evenimentelor/ceremoniilor, în limita veniturilor obținute urmare acestora.

Respectiv, măsura urmărește stimularea investițiilor persoanelor fizice în eficiența energetică a proprietăților rezidențiale, ceea ce va permite reducerea consumului de energie și a costurilor de întreținere a acestora.

La fel, acordarea dreptului de deducere a cheltuielilor pentru organizarea evenimentelor/ceremoniilor este argumentată prin faptul că prin prisma proiectului de lege se propune impozitarea donațiilor primite sub formă mijloacelor bănești, cu excepție celor făcute de rudele de gradul I sau între soți. Prin urmare, în cazul în care persoanele fizice vor avea obligație de declarare și achitare a impozitului pe venit din sumele încasate ca urmare evenimentelor organizate, se propune acordarea dreptului de deducere a cheltuielilor suportate, doar în limita veniturilor obținute ca urmare evenimentului desfășurat.

Totodată, în scopul simplificării procedurii de deducere a cheltuielilor, precum și a determinării plafonului deductibil, prin prisma proiectului de lege se propune stabilirea unui plafon maxim în mărimea de 100 000 de lei anual cumulativ pentru toate tipurile de cheltuieli

4. Revizuirea cotelor impozitului pe venit aferent veniturilor investiționale (capitale) a persoanelor fizice.

La moment, legislația actuală a Republicii Moldova include un șir de venituri aferent cărora se aplică diferite cote a impozitului pe venit, și anume aferent veniturilor obținute de către persoanele fizice. Această diferențiere a cotelor impozitului aplicate creează dificultăți pentru contribuabili și agenții economici, precum și complică administrarea fiscală.

Astfel, având în vedere revizuirea cotelor impozitului pe venit aferent veniturilor salariale/remunerare, fiind propusă o cota minimă de 7% și cota maximă de 15%, proiectul de lege prevede stabilirea aceleași cote a impozitului pe venit pentru venituri investiționale. Astfel, unificarea cotei impozitului pe venit aferent veniturilor investiționale este propusă în scopul simplificării regimului fiscal aplicabil diferitor categorii de venituri din capital, asigurării neutralității fiscale și reducerii complexității administrării fiscale. Totodată,

măsura urmărește diminuarea posibilităților de optimizare fiscală prin reclassificarea veniturilor, creșterea transparenței sistemului fiscal și consolidarea unui cadru fiscal previzibil și uniform pentru investiții.

În acest sens, reieșind din prevederile proiectului de lege, se propun următoarele cote a impozitului pe venit:

Tip de venit	Cota impozitului pe venit (situația actuală)	Cota impozitului pe venit (din 01.01.2027)
Creșterea de capital	12% se aplică la 50% din suma	15%
Dobânzi	12%	15%
Dobânzile de la bănci, asociațiile de economii și împrumut, furnizorii de servicii de finanțare participativă	6%	7%
Dividende	6%	7%
Royalty	12%	15%
Veniturile obținute de către persoanele fizice de la persoanele juridice în cazul transmiterii în posesie și/sau folosință (locațiune, arendă, uzufruct, suprafață) a proprietății mobiliare și imobiliare	12%	7% %
Veniturile obținute de către persoanele fizice de la persoanele fizice în cazul transmiterii în posesie și/sau folosință (locațiune, arendă, uzufruct, suprafață) a proprietății imobiliare	7%	7%
Donații a mijloacelor bănești efectuate de către agenții economici în folosul persoanelor fizice	6%	*
Câștigurile de la jocurile de noroc și câștigurile de la loterii și/sau pariuri sportive	18%	**
Câștigurile de la campaniile promoționale	12%	15%
Veniturile obținute de către persoanele fizice în cazul livrării producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural	6%	7%
Veniturile obținute de către persoanele fizice în cazul desfacerii prin unitățile comerțului de consignație a mărfurilor	12%	15%

Nota: * Proiectul prevede alt mecanism de impozitare a donațiilor care va fi descris mai jos;

** Proiectul prevede alt mecanism de impozitare a câștigurilor din jocurile de noroc și câștigurilor de la loterii și/sau pariuri sportive care va fi descris mai jos

5. Revizuirea mecanismului de impozitare a donațiilor obținute de către persoanele fizice sub formă monetară

Legislația actuală reglementează donațiile primite de către persoanele fizice drept sursă de venit neimpozabilă. Totodată, potrivit art.21 alin.(4) din Codul fiscal, se va impozita

persoana fizică care efectuează donația doar în cazul în care mărimea sumei mijloacelor bănești donate va depăși suma totală a venitului persoanei respective obținută pe parcursul perioadei fiscale în care a fost făcută donația.

Astfel, prin prisma proiectului de lege, se propune impozitarea donațiilor primite de către persoane fizice, cu excepția donațiilor primite de la rudele de gradul I sau între soți, obligația achitării impozitului fiind trecută către persoana fizică beneficiar.

Este important că propunerea de impozitare a donațiilor la nivel de persoană fizică este propusă în scopul prevenirii utilizării donațiilor ca mecanism de evitare fiscală, extinderii bazei fiscale și asigurării unui tratament fiscal echitabil pentru diferite forme de obținere a veniturilor. Totodată, măsura urmărește consolidarea transparenței circulației mijloacelor financiare, precum și reducerea posibilităților de disimulare a veniturilor impozabile.

În acest sens, vor fi ajustate *articolul 18, articolul 20, articolul 15 și articolul 90 din Codul fiscal.*

Totodată, prin modificarea art.90, obligația declarării și achitării impozitului pe venit din donația primită de la persoana juridică se pune în folosul persoanei fizice, prin declarația anuală CET18.

Prin urmare, în cazul în care donația va fi efectuată de către persoana juridică către persoana fizică, reținerea prealabilă a impozitului nu se va efectua.

6. Extinderea bazei impozabile, prin revizuirea spectrului de venituri supuse impozitării.

Proiectul de lege prevede reducerea spectrului de venituri care sunt scutite de impozit pe venit în scopul extinderii bazei impozabile, consolidării echității fiscale, precum și reducerii numărului de scutiri și facilități fiscale. Totodată, măsura urmărește diminuarea posibilităților de evitare a achitării impozitului pe venit prin transformarea artificială a veniturilor impozabile în cele scutite, simplificarea administrării fiscale și asigurarea unui tratament fiscal mai uniform și transparent pentru diferite categorii de venituri.

Astfel, se propune revizuirea *art.20* prin impozitarea următoarelor tipuri de venituri:

- donațiile, cu excepție celor primite de la rudele de gradul I precum și între soți;
- creșterea de capital de la înstrăinarea locuinței de baza, în cazul în care creșterea depășește 1 milion de lei;
- veniturile obținute în urma utilizării facilităților fiscale;
- dividendele aferente perioadelor fiscale de până la 1 ianuarie 2008 achitate în folosul persoanelor fizice rezidente;
- veniturile sub formă de royalty ale tuturor persoanelor fizice i;
- plățile efectuate de angajator pentru testarea salariaților în vederea depistării prezenței virusului SARS-CoV-2 și pentru vaccinarea salariaților împotriva SARS-CoV-2.

Totodată, este important de remarcat că abrogarea *lit.c¹, c²) și z¹⁵) din articolul 20* al Codului fiscal este argumentată prin faptul că astfel de beneficii prevăzute în literele

respective, cum ar fi cadouri, compensarea cheltuielilor pentru servicii alternative de îngrijire a copilului sau hrană organizată pentru zilieri, se vor regăsi în nouă redacție a literei d⁶) din art.20.

De asemenea, prin prisma proiectului de lege se propune ajustarea *lit.p¹) și p²) din articolul 20*, care are drept scop aducerea în concordanță cu noile prevederi ale art.23 și art.89¹ din Codul fiscal.

Prin urmare, câștigurile obținute de către persoanele fizice de la jocurile de noroc, loterii și/sau pariuri sportive nu se vor impozita doar în condițiile în care sunt respectate prevederile art.89¹ din Codul fiscal, iar beneficiile primite de către persoanele fizice, inclusiv salariații, de la persoanele juridice rezidente (de ex. câștigurile de la campanii promoționale) nu se vor impozita, pe măsură ce pentru persoanele juridice plățile respective constituie cheltuieli neeligibile/nedeductibile conform art.23 din Codul fiscal, ceea ce presupune impozitarea acestora la nivel de persoana juridică.

Este important de menționat că, potrivit modificărilor propuse la art.92 alin.(4²), persoanele juridice care oferă beneficii în formă monetară sau nemonetară persoanelor fizice a căror quantum depășește valoarea de 10 000 de lei, sunt obligate să prezinte Serviciului Fiscal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, o dare de seamă, în care vor indica numele și prenumele (denumirea), adresa și codul fiscal al persoanei fizice în folosul căreia au fost oferite beneficiile.

La fel, se propune extinderea bazei impozabile, prin excluderea reducerii de 50% în cazul determinării creșterii de capital. Astfel, mărimea creșterii sau pierderii de capital provenite din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital va fi egală cu diferența dintre suma încasată (venitul obținut) și baza valorică a acestor active. Prin urmare, aceasta abordare va aduce la echitatea fiscală între persoanele fizice și persoanele juridice care efectuează tranzacții de înstrăinare a activelor de capital.

Achitarea impozitului pe venit de către agenții economici din veniturile îndreptate către persoanele fizice, precum și declararea acestuia

7. Proiectul de lege prevede completarea Codului fiscal cu *articolul 89¹*, prin care se propune un alt mecanism de impozitare a câștigurilor obținute de către persoanele fizice de la jocurile de noroc, loterii și/sau pariuri sportive, prin instituirea unui impozit pe venit în mărimea de 3% din venitul de vânzări al organizatorului al jocurilor de noroc care constituie monopol de stat (Loteria Națională a Moldovei), determinat lunar ca valoare totală a mizelor încasate de la jucători.

De menționat că mecanismul actual presupune reținere finală a impozitului din câștigurile îndreptate spre achitare persoanelor fizice în mărime de 18%. Totodată, având în vedere complexitatea asigurării reținerii impozitului în cazul câștigurilor obținute prin desfășurarea jocurilor online, s-a pus necesitatea revizuirii mecanismului.

Astfel, se presupune ca prin implementarea mecanismului să fie create condiții mai simple pentru administrarea fiscală a plăților, precum și asigurate încasări a impozitului, fără impedimente.

Este de menționat că, impozitul determinat se va reflecta în darea de seamă lunară IPC21, iar beneficiarul final al plăților va fi scutit din obligația includerii acestora în componența venitului brut, precum și de la declararea.

Totodată, pentru ca persoana fizică va putea confirma proveniența banilor câștigate, organizatorul jocurilor de noroc care constituie monopol de stat care oferă plăți îndreptate persoanelor fizice sub formă de câștiguri de la jocurile de noroc, câștiguri de la loterii și/sau pariuri sportive în formă monetară sau nemonetară a căror quantum depășește valoarea de 10 000 de lei persoanelor fizice, va fi obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, o dare de seamă, în care vor indica numele și prenumele (denumirea), adresa și codul fiscal al persoanei fizice în folosul căreia au fost oferite plăți.

Impozitarea persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitatea de întreprinzător

1. Conform prevederilor Codului fiscal, persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitatea de întreprinzător, în dependență de forma organizatorico-juridică sau de tipuri de activități desfășurate au dreptul să aleagă un regim fiscal, după cum urmează:

Denumirea	Baza impozabilă	CIT	CAS (fondator)	PAM (fondator)	PIT (de la salariați)	CAS (de la salariați)	PAM (de la salariați)
Regimul general	Venit impozabil (cu dreptul la deducere cheltuielilor în scopuri fiscale)	12%	x	x	12%	24%	9%
Regim simplificat pentru neplătitori de TVA	Venitul determinat conform contabilității financiare (fără dreptul la deducere cheltuielilor în scopuri fiscale)	4 %	x	x	12%	24%	9%
ZEL	Venitul impozabil (cu dreptul la deducere cheltuielilor în scopuri fiscale)	0%,6%, 9% sau 12 %	x	x	12%	24%	9%
Organizație necomercială	x	0% pentru activitatea statutară	x	x	12%	24%	9%
IT	Venit din vânzări conform SNC sau IFRS	7% impozit unic	x	x	se include în impozit unic		
Gospodăria Țărănească	Venit impozabil (cu dreptul la deducere cheltuielilor în scopuri fiscale)	7 %	22 878 lei	12 636 lei	12%	24%	9%

Întreprinderea individuală	Venit impozabil (cu dreptul la deducere cheltuielilor în scopuri fiscale)	12 %	22 878 lei	12 636 lei	12%	24%	9%
Persoanele care desfășoară activitate profesională în domeniul justiției	Venit impozabil (cu dreptul la deducere cheltuielilor în scopuri fiscale)	12 %	30 966 lei	12 636 lei	x	x	x
Persoanele care desfășoară activitate profesională în domeniul sănătății	Venit impozabil (cu dreptul la deducere cheltuielilor în scopuri fiscale)	12 %	24%	12 636 lei	x	x	x
Activitatea independentă	Venitul din activități	1% nu mai puțin de 3000 lei anual	22 878 lei	12 636 lei	x	x	x
Patent	Suma fixă pentru patent	Scutit	22 878 lei	12 636 lei	x	x	x
Persoanele fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse în domeniul fitotehnie/horticultură	Venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură	6%	22 878 lei	12 636 lei	x	x	x
Antreprenor independent (freelanceri)	Venitul lunar din prestarea serviciilor	15% impozit unic dacă venitul este până la 1,2 mln lei 35% impozit unic dacă venitul depășește 1,2 mln lei Dacă suma anuală a PAM inclusă în impozit este mai mică decât suma minimă de asigurare pentru fondatorii întreprinderilor individuale, se achită prima medicala suplimentară – 2527 lei			x	x	x

Astfel, reieșind din tabelul prezentat sus, este evident că, existența unui număr mare de regimuri fiscale generează complexitate excesivă a sistemului fiscal, crește costurile administrative și reduce transparența și previzibilitatea fiscală. Totodată, regimurile fiscale diferențiate creează inechitatea fiscală între contribuabili, distorsionează deciziile economice și facilitează utilizarea mecanismelor de optimizare și evaziunea fiscală.

În acest context, proiectul de lege urmărește simplificarea și uniformizarea regimurilor fiscale, ceea ce va aduce la consolidarea neutralității fiscale, eficientizarea administrării fiscale și extinderea bazei fiscale.

Mai mult ca atât, măsurile prevăzute în proiectul de lege au drept scop stimularea reinvestirii profitului în economie, fiind asigurată creșterea capacității de modernizare a afacerilor.

Reieșind din cele menționate, principalele modificări sunt:

➤ ***Introducerea cotei „0” a impozitului pe venit în cazul profitului nedistribuit.***

Actualmente, Codul fiscal reglementează mecanismul de amânare a achitării impozitului pe venit în cazul nedistribuirii profitului, doar că mecanismul actual nu poate fi asimilat mecanismului propus prin prisma proiectului de lege.

Astfel, potrivit *articolul 14 și articolul 15 litera b)* în redacția propusă în proiect, nu se va determina impozit pe venit din activitatea de întreprinzător, până agentul economic nu va decide asupra distribuirii profitului sub formă de dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, sau sub oricare altă formă, fie monetară sau nemonetară. Iar, în cazurile distribuirii astfel de sume, se va aplica impozit pe venit în mărimea de 15% din suma distribuită, acesta fiind catalogat drept impozit din activitatea de întreprinzător.

Respectiv, scopul urmărit prin implementarea măsurii respective este stabilirea mecanismului dat drept regimul general de impozitare a persoanelor juridice în Republica Moldova.

Totodată, un aspect important este că, drept bază impozabilă pentru aplicarea 15% a impozitului pe venit va servi cuantumul cheltuielilor neeligibile aferente activității de întreprinzător. Determinarea cheltuielilor drept neeligibile se va aprecia în condițiile respectării cap.3 din titlu II al Codului fiscal.

Modelul de impozitare propus în proiectul de lege este similar modelului aplicat de către Estonia, care prin implementarea acestuia a reușit să asigure creșterea economică, atragerea investițiilor străine, stimularea investițiilor în active și extinderea activităților economice, precum și să creeze procesul de administrare simplu și predictibil.

➤ ***Extinderea activităților permise pentru desfășurare de către antreprenorii independenți (freelanceri)***

O altă măsură importantă prevăzută în proiectul de lege este acordarea dreptului antreprenorilor independenți (freelanceri) de a desfășura orice activitate, fiind propusă spre abrogare Anexa din capitolul 10⁴ al titlului II din Codul fiscal.

Implementarea măsurii date va aduce la crearea unui spațiu legal pentru orice persoana fizică în vederea legalizării și fiscalizării unui număr mai mare de activități independente, va simplifica conformarea fiscală, fiind creat un cadru fiscal accesibil și previzibil pentru persoanele fizice.

Totodată, se propune revizuirea plafonului anual aplicabil veniturilor antreprenorilor independenți în vederea determinării impozitului unic la cota de 15%, acesta fiind micșorat

de la 1,2 mil. lei la 1 mil. de lei, concomitent cu micșorarea cotei impozitului unic maxime aplicabile de la 35% la 30%.

Este de menționat, că *articolul 69²⁷* se completează cu norme speciale prin care se vor stipula reguli privind contractarea antreprenorilor independenți în scopuri fiscale.

Astfel, persoanelor juridice sau fizice care practică activitate de întreprinzător se va permite contractarea antreprenorilor independenți în limita de 3% din fondul anual de retribuire a muncii al contribuabilului respectiv aferent perioadei fiscale de gestiune.

Depășirea limitei de 3% se va considera cheltuială neeligibilă, care urmează a fi impozitată la cota de 15% din suma depășită.

Totodată, cheltuielile suportate de către persoana juridică în raport cu antreprenorii independenți vor fi deductibile în scopuri fiscale la fel în limita menționată supra (*modificări efectuate la art.24 din Codul fiscal*).

➤ **Revizuirea condițiilor de desfășurare a activității de întreprinzător sau activității profesionale de către persoanele fizice**

Conform prevederilor actuale a Codului fiscal, persoanele fizice care practică activitatea de întreprinzător sau activitatea profesională pot activa sub diferite forme și regimuri fiscale, după cum urmează:

- întreprinderea individuală;
- gospodăria țărănească (de fermier);
- liberi profesioniști în domeniul justiției;
- liberi profesioniști în domeniul sănătății.

Având în vedere că se propune expunerea *articolului 13 – articolului 15 din Codul fiscal* într-o redacție nouă, veniturile persoanelor fizice care desfășoară activitatea de întreprinzător sub formă organizatorico-juridică de întreprindere individuală și gospodărie țărănească (de fermier), precum și veniturile obținute de către liberi profesioniști în domeniul justiției și sănătății, vor fi impozitate cu impozitul pe venit în mărimea de 7% în cazul în care venitul impozabil nu va depăși 1,0 mil. de lei și 15% asupra venitului impozabil ce va depăși plafonul respectiv.

Baza impozabilă pentru determinarea impozitului pe venit va servi venitul brut obținut de contribuabil din toate sursele într-o anumită perioadă fiscală, cu excepția deducerilor și scutirilor, aferente acestui venit, la care are dreptul contribuabilul conform legislației fiscale.

Este de menționat că, actualmente cota impozitului pe venit pentru întreprinderi individuale și liberi profesioniști constituie 12% cu dreptul la deducere a cheltuielilor suportate. Prin urmare, revizuirea cotelor impozitului pe venit are drept scop uniformizarea regimurilor fiscale, reducerea poverii fiscale asupra micilor afaceri, precum și încurajarea conformării fiscale voluntare.

Totodată, modificările propuse vin în coroborare cu prevederile prevăzute la art.69¹⁴ și la Art.XXIV alin.(2) al proiectului de lege, prin care se stabilește că începând cu perioada fiscală 2027, liberi profesioniști în domeniul justiției sau sănătății, întreprinderile

individuale, inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier), au dreptul să desfășoare activitatea de întreprinzător/activitatea profesională sub formele organizatorico-juridice menționate, doar dacă la data de 31.12.2026 dețin statutul respectiv.

Respectiv, în cazul persoanelor fizice care vor avea intenția de inițiere afacerii în anul 2027, aceștia urmează să aleagă regimuri fiscale altele, decât cele aplicabile liberilor profesioniști, întreprinderilor individuale sau gospodăriilor țărănești.

➤ **Revizuirea condițiilor de aplicare a regimului fiscal preferențial de către comercianți independenți**

Prin prisma Legii nr.54/2026 pentru modificarea Codului fiscal nr.1163/1997 (atribuirea codului fiscal comerciantului independent), au fost efectuate ajustări la capitolul 10² al titlului II din Codul fiscal care reglementează activitatea independentă desfășurată de către persoane fizice (comercianți independenți), prin care s-a stabilit că subiecții impunerii au dreptul să desfășoare activități independente în domeniul comerțului, conform prezentului capitol, doar dacă au fost înregistrați la Serviciul Fiscal de Stat până la data de 1 iulie 2026.

Totodată, proiectul de lege reglementează noile condițiile de desfășurare activității de către cei comercianți independenți care vor continua activitatea conform regimului preferențial.

Astfel, se propune stabilirea cotei impozitului pe venit în mărimea de 3% din venitul aferent activităților independente obținut în perioada fiscală, iar mărimea minimă a impozitului va constitui salariu minim pe economie aprobat pentru perioada fiscală de gestiune.

La fel, în cazul persoanelor fizice care vor avea intenția de inițiere afacerii în anul 2027, aceștia urmează să aleagă alte regimuri fiscale, decât cel aplicabil comercianților independenți.

Reieșind din cele menționate, prin reducerea numărului regimurilor fiscale existente, se propune crearea sistemului fiscal clar, simplu și transparent, după cum urmează:

Regimurile fiscale care vor fi în vigoare începând cu perioada fiscală 2027

Denumirea regimurilor	Subiect	Obiect	Cota		CAS	PAM
Impozitarea muncii prestate	Persoana fizică salariat sau care prestează servicii	Salariu/ remunerarea	7% dacă venitul impozabil nu depășește 1,0 mil. de lei	15% dacă venitul impozabil depășește 1,0 mil. de lei	21%	7 %
Antreprenor independent (freelancer)	Persoana fizică care desfășoară orice tip de activitate	Venit din orice activitate	15% impozit unic dacă venitul anual nu depășește 1,0 mil. de lei	30% impozit unic dacă venitul anual	Se include în impozit unic	Se include în impozit unic

				depășește 1,0 mil. de lei		
Regimul general	Persoana juridică (SRL, SA)	Profit distribuit sub formă de dividende sau cuantumul cheltuielilor neeligibile	0% dacă nu se distribuie profit	15% din suma distribuită a profitului sau suma cheltuielilor neeligibile	-	-

Totodată, este de menționat că regimurile fiscale preferențiale care au garanția de stat, cum ar fi rezidenții zonelor economice libere și rezidenții IT park urmează să continue activitatea conform garanțiilor existente , până la expirarea acestora .

2. Revizuirea mecanismului de deducere a cheltuielilor suportate de către angajatori în raport cu salariații

Articolul 24 din Codul fiscal stabilește o listă exhaustivă a cheltuielilor care pot fi suportate de către agentul economic în raport cu salariații.

Totodată, fiecare cheltuială permisă spre deducere este limitată la un anumit plafon, ceea ce îngreunează procesul de gestionare a activității de întreprinzător pentru contribuabil , precum și procesul de administrare fiscală pentru autoritatea publică.

Astfel, în vederea simplificării proceselor menționate, precum și acordării dreptului angajatorului de a decide asupra tipurilor de cheltuieli care pot fi suportate în raport cu salariații, se propune ajustarea art.24 din Codul fiscal, prin care se va stabili că orice angajator va avea posibilitatea de a deduce cheltuielile pentru orice beneficii nemonetare suportate și determinate în folosul angajaților, zilierilor, studenților stagiați și/sau elevilor, în cuantumul anual ce nu depășește 10% din fondul anual de retribuire a muncii al contribuabilului respectiv.

Respectiv, prin redacția propusă angajatorul nu va fi limitat doar la acordarea beneficiilor care sunt la moment prevăzute în Codul fiscal, unica condiție fiind respectarea plafonului stabilit pentru toate beneficiile cumulative acordate salariaților. Or, în cazul depășirii limitei prevăzute, cheltuielile suportate vor fi tratate drept cheltuieli neeligibile activității de întreprinzător, aferent cărora urmează a fi achitat impozit pe venit în mărimea de 15%.

Este important de menționat că, prin prisma art.24 din Codul fiscal, angajatorul va avea dreptul la suportarea sau deducerea cheltuielilor în raport cu salariații, dacă acestea sunt acordate în formă nemonetară (voucher, abonament, cadou, etc.). Astfel, în cazul în care angajatorul va acorda salariatului o plată sub formă monetară, aceasta va fi tratată drept facilitare impozabilă acordată de către angajator, conform art.19 din Cod. Excepție o să fac numai plățile, care sunt reglementate prin alte acte normative și în cuantumurile stabilite de legislație (de ex. diurnă).

Suplimentar, se propune abrogarea art.36 din Codul fiscal, având în vedere că spectrul cheltuielilor specificate în articolul respectiv va fi prevăzut în art.24 a Codului, fiind extinsă lista beneficiarilor aferent cărora agentul economic va avea drept la suportarea cheltuielilor în scopul de filantropie sau de sponsorizare, cum ar fi autoritățile administrației publice locale.

3. Racordarea prevederilor Codului fiscal la reglementările Legii nr.139/2012 cu privire la ajutor de stat

Conform Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-20 din 18.04.2022 și Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-12 din 16.04.2021, scutirea de impozit pe venit acordată întreprinderilor create pentru realizarea scopurilor statutare ale societăților orbilor, surzilor și invalizilor, organizațiilor sindicale și patronale reprezintă ajutor de stat.

Prin urmare, reieșind din angajamentul de aliniere a tuturor ajutoarelor de stat la regulile Uniunii Europene, s-a impus necesitatea abrogării art.53¹-53³ din Codul fiscal.

Impozitarea nerezidenților

Proiectul de lege prevede ajustări la capitolul care reglementează modul de impozitare a nerezidenților, care are drept scop alinierea prevederilor la propunerile prevăzute în proiect pentru persoanele fizice și juridice rezidente.

Astfel, se propune stabilirea cotelor impozitului pe venit în următoarele mărimi:

- 15% din plățile direcționate spre achitare persoanelor fizice nerezidente aferente veniturilor de la art.71, cu excepția celor specificate la art.71 alin.(1) lit.a);

- 7% din dividendele direcționate spre achitare persoanelor fizice și juridice nerezidente;

- 15% din plățile direcționate spre achitare persoanelor juridice nerezidente aferente veniturilor de la art.71, cu excepția celor specificate la art.71 alin.(1) lit.a).

Propunerile urmăresc crearea unui tratament fiscal echitabil între persoanele fizice și juridice rezidente și nerezidente.

Totodată, se propune extinderea listei veniturilor impozabile în raport cu nerezidenți, prin includerea patrimoniului primit cu titlu de donație sau de moștenire.

Modificările ce vizează taxa pe valoarea adăugată

Una dintre măsurile principale propuse în cadrul politicii fiscale și vamale pentru anul 2027, pe segmentul TVA, vizează uniformizarea tratamentului fiscal aplicabil mărfurilor și serviciilor, indiferent dacă acestea sunt importate sau livrate pe teritoriul Republica Moldova. Această abordare are drept obiectiv instituirea unui sistem de TVA coerent, simplificat și neutru, care să contribuie, totodată, la consolidarea sustenabilității bugetare.

Uniformizarea tratamentului TVA presupune eliminarea diferențelor nejustificate între regimul fiscal aplicabil bunurilor și serviciilor, asigurând astfel condiții concurențiale echitabile pentru toți operatorii economici. În același timp, măsura contribuie la crearea unui

cadru fiscal mai transparent și mai previzibil, favorabil mediului de afaceri și investițiilor, inclusiv pentru întreprinderile autohtone mici, neplătitoare de TVA.

Implementarea acestei măsuri are un impact direct asupra simplificării administrării fiscale, atât pentru contribuabili, cât și pentru autoritățile competente. Prin reducerea numărului de cote și a scutirilor, se diminuează semnificativ riscurile de interpretare eronată a legislației, precum și necesitatea încadrării complexe a bunurilor și serviciilor în categorii fiscale distincte. În consecință, se reduc:

- erorile de aplicare a TVA;
- costurile de conformare pentru mediul de afaceri;
- sarcina administrativă aferentă controalelor fiscale.

Totodată, un sistem uniformizat de TVA contribuie la îmbunătățirea gradului de conformare fiscală și la reducerea practicilor de optimizare agresivă sau de reclasificare artificială a tranzacțiilor în scopul aplicării unor cote mai favorabile.

Nu în ultimul rând, această măsură susține consolidarea veniturilor bugetare, prin lărgirea bazei de impozitare și limitarea pierderilor asociate tratamentelor preferențiale. Astfel, se creează premisele necesare pentru finanțarea sustenabilă a cheltuielilor publice și pentru implementarea unor politici sociale mai bine țintite.

Complementar, măsura respectivă vine întru alinierea legislației fiscale la prevederile Uniunii Europene, în special prevederile Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, precum și conformarea la deciziile Consiliului Concurenței privind ajutorul de stat.

Astfel, implementarea măsurii de uniformizare a cotelor TVA se efectuează prin intermediul a 3 acțiuni importante și anume:

- unificarea cotelor TVA (excluderea cotei reduse a TVA);
- eliminarea unui spectru de mărfuri și servicii pentru care se aplică scutirea de TVA cu/fără drept de deducere;
- instituirea mecanismului de impozitare cu TVA a coletelor poștale.

În particular, se propune impunerea etapizată a cotei standard a TVA de 20%, după cum urmează:

- *începând cu 1 octombrie 2026* - pentru importul și livrarea producției din zootehnie (liniuța a cincea), zahărul din sfeclă de zahăr (liniuța a șasea), pentru restaurante (liniuța a noua) etc.;
- *începând cu 1 ianuarie 2027* - medicamente (liniuța a doua), produse imunologice (liniuța a treia), pentru serviciile de cazare (liniuța a opta) .
- *începând cu 1 aprilie 2027* - pentru importul și livrarea de gaze naturale (liniuța a patra), pentru biocombustibilul solid (liniuța a șaptea);

Aplicarea cotei standard a TVA pentru importul și livrarea gazelor naturale.

Cota redusă la gaze naturale este o măsură generală, de care beneficiază toți consumatorii, indiferent de venit.

În practică, gospodăriile cu venituri mari consumă mai mult gaz și beneficiază mai mult în termeni absoluți, iar o mare parte din costul bugetar nu ajunge la categoriile vulnerabile.

Aplicarea cotei standard, combinată cu compensații direcționate (ex. ajutoare pentru sezonul rece), permite sprijinirea mai țintită a celor care au nevoie.

Totodată, în contextul crizei energetice, resursele suplimentare colectate prin aplicarea cotei standard a TVA pot fi redirecționate către programele de eficiență energetică, modernizarea sistemului energetic e.

Suplimentar, este de menționat că proiectul de lege urmărește stabilirea aceluiași tratament fiscal și pentru energia electrică și energia termică pentru bunurile cu destinație locativă, *prin modificarea articolul 104 litera b) din Codul fiscal*.

Subsidiar, pentru apa caldă, alimentarea cu apă și canalizarea pentru bunurile cu destinație locativă, inclusiv casele de vacanță, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află acestea *se propune menținerea scutirii de TVA cu drept de deducere*, în contextul în care norma respectivă corespunde prevederilor Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată.

Aplicarea cotei standard a TVA de 20% pentru sectorul HoReCA

Modificarea respectivă este condiționată de necesitatea asigurării unor condiții concurențiale echitabile între diferite sectoare ale economiei, dat fiind faptul că aplicarea unei cote reduse pentru sectorul respectiv generează un tratament fiscal preferențial comparativ cu alte sectoare economice, afectând principiul neutralității fiscale.

Totodată, aplicarea unei cote reduse nu garantează transmiterea beneficiului către consumatorul final, o parte semnificativă din avantajele economice fiind absorbite de către operatorii economici. Existența cotelor reduse creează stimulente pentru reclassificarea artificială a operațiunilor și sub declararea veniturilor. Uniformizarea cotei TVA contribuie la diminuarea acestor practici și la creșterea conformării fiscale.

Mai mult ca atât, stabilirea unei cote standard a TVA elimină dificultățile în administrare și control, precum și consolidarea veniturilor bugetare și crearea spațiului fiscal necesar pentru finanțarea politicilor sociale și investițiilor publice.

Subsidiar, este de menționat că, în cazul necesității susținerii sectorului HoReCa, intervențiile bugetare pot fi realizate prin instrumente mai eficiente, precum subvenții directe, scheme de ajutor de stat sau alte tipuri de stimulente comportamentale , care permit o țintire mai precisă a beneficiarilor.

Aplicarea cotei standard a TVA pentru produsele alimentare

Actualmente, cota redusă a TVA se aplică pentru un spectru restrâns de produse alimentare (pâine și produse panificație, lapte și produse lactate, precum producția din zootehnie, fitotehnie și horticultură), fapt ce creează distorsiuni concurențiale și inechități fiscale între producători și procesatori.

Totodată, diferențele de cote TVA între materii prime, produse semifabricate și produse finite creează dificultăți în lanțurile valorice, afectează cash-flow-ul întreprinderilor și descurajează investițiile în procesare și modernizare.

În aceeași ordine de idei, această abordare îngreunează procesul de administrare atât din perspectiva agenților economici, cât și din cea a autorităților fiscale, în contextul în care este dificil din punct de vedere tehnic identificarea și urmărirea codurilor tarifare pentru fiecare articol separat.

Astfel, în contextul eliminării barierelor administrative, precum și evitării acumulării în cont a sumei TVA, se propune aplicarea cotei standard a TVA pentru producția din zootehnie, fitotehnie și horticultură.

Aplicarea cotei standard a TVA pentru unele medicamente

În prezent, unele medicamente beneficiază de un regim fiscal preferențial prin aplicarea unei cote reduse de TVA.

Unul din argumentele importante pentru aplicarea cotei standard a TVA pentru medicamente reprezintă țintirea eficientă a sprijinului social prin extinderea listei medicamentelor compensate, precum și pentru finanțarea mai multor programe naționale în domeniul sănătății.

Revizuirea spectrului de mărfuri și servicii pentru care se aplică facilități fiscale

➤ Se propune modificarea *articolului 103 alineatul (1) punctul 1) din Codul fiscal*, prin aplicarea cotei standard a TVA la locuință și la locațiunea locuinței, precum și pentru teren , altul decât cel cu destinație agricolă.

Modificarea dată, este condiționată de necesitatea alinierii prevederilor Codului fiscal la prevederile Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, precum și în contextul existenței deciziei Consiliului Concurenței nr.ASS-27 din 03.07.2020, prin care se prezintă faptul că aplicarea scutirii de TVA fără drept de deducere la vânzarea locuinței, precum și locațiunea acesteia reprezintă ajutor de stat.

Totodată, este de menționat că în scopul susținerii în continuare a sectorului agricol, se propune menținerea scutirii de TVA fără drept de deducere pentru terenul și arenda terenului folosit cu destinație agricolă.

➤ Se propune excluderea din spectrul mărfurilor scutite de TVA fără drept de deducere a materiei prime medicamentoase, materialelor, articolelor și ambalajul primar și secundar utilizate la prepararea și producerea medicamentelor autorizate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, prin modificarea redacției *articolului 103 alineatul (1) punctul 10) din Codul fiscal*.

Modificarea dată are drept scop conformarea la decizia Consiliului Concurenței nr.ASS-24 din 04.06.2020, precum și asigurarea unui singur tratament fiscal al TVA pe lanțul de producere și comercializare a medicamentelor, și anume aplicarea cotei standard a

TVA la materia primă medicamentoasă în coroborare cu propunerea de stabilire a cotei standard a TVA la importul și comercializarea medicamentelor.

➤ Proiectul de lege prevede modificarea regimul de impozitare a autoturismelor în partea ce ține de stabilirea cotei standard a TVA de 20%, concomitent cu instituirea aplicării accizei pentru autoturismele cu o vechime de peste 4 ani în dependență de capacitatea cilindrică a motorului.

Propunerea dată vizează abrogarea *articolului 103 alineatul (1) punctul 24) și modificarea Anexei 2 Tabelul 1 la titlul IV din Codul fiscal.*

Un aspect esențial al modificărilor propuse este alinierea la practicile fiscale internaționale, în contextul în care mai multe state utilizează combinații de taxe (TVA + accize sau taxe similare) pentru a controla atât veniturile bugetare, cât și impactul asupra mediului. Implementarea unui astfel de sistem ar facilita integrarea economică și armonizarea sistemului fiscal.

Totodată, aplicarea cumulativă a accizei și TVA poate avea un rol important în reglarea pieței auto. Prin majorarea costului total al vehiculelor, în special al celor cu capacitatea cilindrică mare sau emisii ridicate, prin reducerea atractivității mașinilor vechi și poluante. În acest fel, politica fiscală devine un instrument de influențare a comportamentului consumatorilor, orientându-i spre opțiuni mai eficiente energetic.

De asemenea, această măsură ar contribui la creșterea veniturilor bugetare. Acciza, fiind o taxă specifică aplicată unor bunuri considerate de consum special, se adaugă la baza de impozitare, iar ulterior se aplică și TVA.

În concluzie, aplicarea accizei împreună cu TVA în impozitarea mijloacelor de transport reprezintă o măsură cu impact multiplu: economic, social și ecologic. Această măsură oferă statului instrumente mai eficiente pentru colectarea veniturilor și pentru orientarea pieței auto într-o direcție mai sustenabilă.

Concomitent, în contextul propunerii de aplicare a cotei standard a TVA pentru autoturisme, se propune abrogarea prevederilor *articolului 123 alineatul (10) și Tabelului 2 al Anexei nr.2 la Titlul IV al Codului fiscal*, și anume a accizei pentru autoturismele de lux.

Totodată, prin prisma modificărilor propuse se consideră oportun completarea *articolului 95 alineatul (2) din Codul fiscal cu litera j)*, și anume specificarea faptului că nu se consideră obiect impozabil cu TVA livrările de autoturismelor și a altor autovehicule în baza contractelor de leasing financiar încheiate până la data de 1 ianuarie 2027.

Subsidiar, în contextul implementării sistemului TVA la mașini se propune completarea *articolului 102 din Codul fiscal cu alineatul (8³)*, în partea ce ține de atribuire a sumei TVA aferentă procurării mijloacelor de transport de la pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333, 870340, 870350000, 870360, 870370000, 870380, 9705 la costuri sau la cheltuieli perioadei.

Suplimentar, în contextul conceptului propus de impozitare a autoturismelor cu TVA și accize, se consideră oportun ca persoanele juridice a căror activitate se atribuie la secțiunea G grupa 45.1 din Clasificatorul activităților din economia Moldovei să fie în drept să solicite diferența dintre acciza achitată la data plasării mijlocului de transport în liberă circulație (import) și acciza calculată conform cotelor stabilite la 1 ianuarie 2027 ținând cont de termenul de exploatare a mijlocului de transport la data respectivă, cu excepția accizei suplimentare, achitate la punerea în liberă circulație a mijloacelor de transport aflate în stoc (activelor circulante) la situația din 31 decembrie 2026, clasificate la pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333, 870340, 870350000, 870360, 870370000, 870380, 9705, pentru stocurile comercializate începând cu 1 ianuarie 2027.

Modificarea propusă vizează completarea *articolului 4 din Legea nr.1054/2000 pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal cu alineatul (8²)*.

➤ Se propune modificarea prevederilor *articolul 103 alineatul (5) și articolul 124 alineatul (2) din Codul fiscal*, prin stabilirea aplicării facilităților fiscale și vamale la importul mărfurilor, serviciilor destinate acordării de asistență persoanelor fizice în caz de calamitate naturală, de conflict armat și în alte situații excepționale, precum și importul și livrarea de mărfuri, servicii definite ca ajutoare umanitare acordate persoanelor fizice.

Modificările respective vin întru racordarea prevederilor Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, precum și fiind asigurată compatibilitatea acestora la regulile existente, inclusiv din perspectiva legislației europene.

➤ Suplimentar, în contextul uniformizării cotelor TVA precum și necesitatea racordării legislației fiscale privind TVA la prevederile Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată precum și la prevederile Legii 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, se propune abrogarea prevederilor *articolului 103 alineatul (1) punctele 2), 3), 21), 22), 27¹)-27³), 29) - 31), precum și alineatele (9²)-(9⁴), (9⁶), (9⁹) din Codul fiscal*.

Impozitarea vânzărilor la distanță de mărfuri importate în loturi cu o valoare intrinsecă de maximum 150 euro

O altă modificare ce se propune în contextul uniformizării sistemului TVA este impozitarea vânzărilor la distanță de mărfuri importate în loturi cu o valoare intrinsecă de maximum 150 euro.

Astfel, se propune completarea *Titlului III al Codului fiscal cu Capitolul 10 „Regimul special pentru vânzarea la distanță de mărfuri importate”*, și anume, completarea cu articolele 118³ și 118⁴, precum și abrogarea *articolului 219 alineatul (2) din Codul vamal*.

Scopul principal al introducerii regimului special pentru vânzarea la distanță a mărfurilor importate reprezintă modernizarea și eficientizarea cadrului normativ fiscal și

vamal, în contextul dezvoltării comerțului electronic transfrontalier, precum și asigurarea unei administrări mai eficiente a TVA aferente vânzărilor la distanță de mărfuri importate.

Este de menționat că regimul special pentru vânzarea la distanță de mărfuri importate stabilește cadrul juridic aplicabil plasării în liberă circulație și livrării de mărfuri către persoane fizice din Republica Moldova (B2C), și anume, pentru mărfurile, cu excepția celor care fac obiectul accizelor, cu o valoare intrinsecă care nu depășește 150 euro per trimitere (colet).

Regimul special se aplică de către subiectul impozabil nestabilit în Republica Moldova, care efectuează sau facilitează vânzări la distanță de mărfuri importate prin intermediul intermediarului.

Respectiv, intermediarul subiectului impozabil nestabilit în Republica Moldova înseamnă o persoană înregistrată în Republica Moldova și desemnată de subiectul impozabil, care este obligată la calcularea și plata TVA și trebuie să respecte obligațiile prevăzute de prezentul regim special în numele și în contul subiectului impozabil.

Totodată, proiectul prevede că, în cadrul regimului special, subiectul impozabil nestabilit în Republica Moldova poate fi reprezentat de mai mulți intermediari în același timp.

Astfel, principalele soluții propuse includ:

- definirea clară a conceptelor relevante („subiect impozabil nestabilit în Republica Moldova”, „intermediar”), în vederea eliminării ambiguităților;
- posibilitatea subiectului impozabil nestabilit în Republica Moldova de a fi reprezentat de mai mulți intermediari;
- instituirea modalității prin care intermediarul începe utilizarea regimului special (declarația de începere a activității, alocarea codului individual de înregistrare în scopuri de TVA de către SFS);
- stabilirea momentului apariției obligației fiscale și anume, intermediarul care utilizează prezentul regim special trebuie să achite TVA, aferent mărfurilor supuse vămii, în termen de până la 30 de zile din momentul punerii în liberă circulație a mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova, prin depunerea unei declarații vamale, conform modului și procedurii stabilite de către Serviciul Vamal;
- crearea unui registru special al contribuabililor înregistrați în scopuri de TVA pentru acest regim special de către SFS.

Totodată, se propune instituirea mecanismului special alternativ de colectare a TVA aplicabil în situațiile în care nu este utilizat regimul special pentru vânzarea la distanță de mărfuri importate, pentru mărfurile cu valoare intrinsecă care nu depășește 150 euro per trimitere (colet).

Persoana care prezintă mărfurile în vamă în numele persoanei căreia îi sunt destinate acestea pe teritoriul Republicii Moldova este în drept să utilizeze mecanismul special pentru declararea și plata TVA la import, sub rezerva constituirii unei garanții, în cazul acelor mărfuri pentru care expedierea sau transportul se încheie în Republica Moldova.

Persoana care prezintă mărfurile în vamă trebuie să depună la Serviciul Vamal, în format electronic, o declarație vamală și să achite TVA aferent mărfurilor introduse pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, în termen de până la 30 de zile din momentul punerii în liberă circulație a mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova.

Respectiv, persoana destinatară a mărfurilor este obligată la plata TVA sau persoana care prezintă mărfurile în vamă pe teritoriul Republicii Moldova este declarant, în sensul Codului Vamal, și încasează TVA de la persoana destinatară a mărfurilor și efectuează plata TVA.

Completarea Titlului III al Codului fiscal cu Capitolul 10 este necesară pentru asigurarea aplicării unui tratament fiscal echitabil între bunurile importate și cele comercializate pe piața internă. Eliminarea facilităților existente pentru importurile de mică valoare contribuie la prevenirea distorsiunilor concurențiale și la reducerea pierderilor bugetare.

Principalele beneficii ale modificărilor propuse sunt:

- eliminarea concurenței nelocale față de comercianții locali;
- creșterea veniturilor bugetare prin extinderea bazei impozabile;
- alinierea legislației naționale la acquis-ul comunitar;
- simplificarea administrativă pe termen mediu.

Astfel, aplicarea cotei standard de TVA pentru coletele poștale elimină tratamentul fiscal preferențial al importurilor de mică valoare, restabilește neutralitatea TVA în raport cu comerțul intern, reduce riscurile de subevaluare și fragmentare artificială a coletelor și contribuie la creșterea sustenabilă a veniturilor bugetare.

Propunerea ce ține de abrogarea *articolului 219 alineatul (2) din Codul vamal* vine în contextul stabilirii procedurii de plasare în liberă circulație și livrării de mărfuri, cu excepția celor care fac obiectul accizelor, cu o valoare intrinsecă care nu depășește 150 euro per trimitere (colet).

Aceste operațiuni se vor efectua în conformitate cu procedura de declarare și control vamal al trimiterilor poștale aprobată de Serviciul Vamal, precum și cu prevederile Codului vamal și ale Capitolului 10 din Titlul III al Codului fiscal.

Prin aceste măsuri se urmărește simplificarea conformării fiscale pentru operatorii economici nerezidenți, reducerea sarcinilor administrative și a costurilor de conformare, creșterea gradului de colectare a TVA, combaterea evaziunii fiscale în domeniul comerțului electronic și alinierea cadrului normativ național la bunele practici internaționale.

Modificări de ordin general

Proiectul de lege conține prevederi de țin de aplicarea procedurii de taxare inversă la vânzarea proprietății băncilor aflate în proces de lichidare conform Legii nr.550/1995 cu privire la lichidarea băncilor, prin completarea prevederilor *articolul 94 litera e), articolul 95 alineatul (1) litera e) și alineatul (2) litera g), articolul 97 alineatul (7), articolul 102 alineatul (10) litera a¹) și articolul 108 alineatul (9) din Codul fiscal.*

Modificarea respectivă are drept scop alinierea cadrului fiscal aplicabil băncilor în proces de lichidare la regulile generale de fiscalitate aplicabile insolvenței, întrucât în forma actuală nu există o echitate de tratament în ceea ce privește aplicabilitatea prevederilor privind taxarea inversă (TVA) în procesul de valorificare a activelor în cadrul procesului de lichidare. Această inechitate constă în faptul că, spre deosebire de regulile generale ale insolvenței, la valorificarea de către bănci în cadrul procesului de lichidare a masei debitoare (bunuri proprietate a băncii), taxarea cu TVA nu este impusă persoanelor juridice și fizice care procură proprietatea băncii în proces de lichidare, ci băncii respective. În plus, este important de a se ține cont de faptul că lichidarea unei bănci comportă un impact social/economic semnificativ, având în vedere obligația acesteia de a onora un număr mare de creanțe ale persoanelor fizice și/sau juridice față de aceasta.

Se propune modificarea *articolului 99 alineatul (2) și articolului 102 alineatul (9) din Codul fiscal*, în contextul modificărilor operate la articolul 24 din Codul fiscal, în partea ce ține de revizuirea cheltuielilor deductibile suportate și determinate de angajator pentru orice beneficii nemonetare în folosul angajaților, zilierilor, studenților și/sau elevilor.

Se propune completarea *articolului 101⁶ din Codul fiscal, cu alineatul (1¹)* privind acordarea dreptului subiectului impozabil la restituirea sumei TVA dacă, pentru tranzacțiile înregistrate începând cu 1 ianuarie 2027, dispun de o depășire a sumei TVA aferentă procurărilor (inclusiv suma TVA aferentă importului) față de suma TVA aferentă livrărilor de mărfuri și/sau servicii.

Modificarea propusă are drept scop asigurarea principiului neutralității TVA și reducerea costurilor suportate efectiv de către agenții economici. Astfel, implementarea mecanismului de restituire a TVA, va duce la deblocarea sumelor TVA ale agenților economici, reducerea necesității finanțării din surse externe și susținerea activității curente a întreprinderilor, prin stimularea investițiilor.

În contextul obligativității prezentării de către agenții economici înregistrați în calitate de plătitor TVA a Declarației privind TVA în format electronic, se propune modificarea prevederilor *articolului 102 alineatul (15) din Codul fiscal* în partea ce ține de excluderea necesitatea prezentării Declarațiilor privind TVA și registrelor de evidență a livrărilor și procurărilor în care sunt înregistrate operațiunile de livrare sau procurare în contextul confirmării dreptului la restituirea sumei TVA.

Astfel, la solicitarea restituirii sumei TVA agentul economic urmează să prezinte documentele confirmative stabilite prin Hotărârea Guvernului nr.93/2013 privind aprobarea Regulamentului de restituire a taxei pe valoarea adăugată.

Modificarea prevederilor articolelor 112 și 113 din Codul fiscal

În contextul obligațiilor asumate privind racordarea legislației fiscale naționale la acquis-ul comunitar, precum și în vederea asigurării implementării etapizate a prevederilor

Directivei 2006/112/CE privind taxa pe valoarea adăugată, se propune instituirea unui nou concept de reglementare a procedurii de înregistrare în calitate de plătitor al TVA, precum și a mecanismului de anulare a acestui statut.

Conceptul respectiv urmărește alinierea cadrului normativ național la principiile europene de administrare fiscală, prin instituirea unor reguli mai clare, previzibile și uniforme pentru subiecții impozabili, concomitent cu simplificarea proceselor administrative și reducerea sarcinilor de conformare fiscală. Totodată, măsurile propuse sunt orientate spre crearea unui mecanism mai eficient de administrare a TVA, care să asigure atât o mai bună conformare voluntară a contribuabililor, cât și o administrare fiscală adaptată standardelor și practicilor aplicabile la nivelul Uniunii Europene.

Astfel, modificările propuse vizează în primul rând trecerea la calcularea plafonului de 1,7 milioane lei de la cifra de afaceri, care în contextul prevederilor Titlului III, reprezintă valoarea totală fără TVA a livrărilor de mărfuri și a prestărilor de servicii impozabile și scutite de TVA cu drept de deducere, într-o perioadă de 12 luni consecutive.

Astfel, agentul economic care într-o perioadă de 12 luni consecutive înregistrează o cifră de afaceri mai mare de 1,7 milioane lei, are obligația de a se înregistra în calitate de contribuabil al TVA, cel târziu la data depășirii plafonului, începând cu tranzacția care duce la depășirea plafonului.

Totodată, subiectul impozabil are dreptul să se înregistreze ca plătitor de TVA în cazul în care preconizează efectuarea livrărilor impozabile de mărfuri și servicii.

Un alt aspect important este faptul că, pentru ambele situații (înregistrarea obligatorie și benevolă), subiectul impozabil se consideră înregistrat din ziua depunerii cererii de înregistrare în calitate de plătitor de TVA la Serviciul Fiscal de Stat.

Concomitent, proiectul de lege reglementează acțiunile Serviciului Fiscal de Stat în situațiile în care subiectul impozabil solicită tardiv înregistrarea în calitate de plătitor al TVA sau depășește plafonul de înregistrare fără a solicita atribuirea acestui statut.

În aceste cazuri, Serviciul Fiscal de Stat va asigura înregistrarea persoanei impozabile în calitate de plătitor al TVA de la data la care a apărut obligația de înregistrare sau va ajusta data înregistrării deja efectuate, după caz. Totodată, autoritatea fiscală va determina obligațiile aferente TVA pentru perioada respectivă, prin stabilirea diferenței dintre TVA colectată și TVA deductibilă, în vederea reflectării corecte a obligațiilor fiscale ale contribuabilului.

În aceeași ordine de idei, în vederea asigurării unei proceduri clare și previzibile pentru cazurile în care contribuabilii pot beneficia de anularea statutului de plătitor al TVA, precum și pentru reducerea poverii administrative, se propune acordarea dreptului subiectului impozabil de a solicita anularea înregistrării în calitate de plătitor al TVA, în situația în care cifra de afaceri realizată pe parcursul a 12 luni consecutive nu depășește plafonul de 1,7 milioane lei.

În cazul subiectului impozabil care solicită anularea înregistrării în calitate de plătitor al TVA cifra de afaceri reprezintă valoarea totală, fără TVA, a livrărilor de mărfuri și prestărilor de servicii impozabile cu TVA și scutite de TVA fără drept de deducere.

Cererea privind anularea statutului de plătitor al TVA poate fi depusă la Serviciul Fiscal de Stat până la data de 10 a lunii următoare perioadei fiscale aplicabile subiectului impozabil.

Serviciul Fiscal de Stat are obligația de a examina și soluționa solicitările privind anularea înregistrării în calitate de plătitor al TVA până la sfârșitul lunii în care a fost depusă cererea. Data anulării înregistrării în calitate de plătitor al TVA se consideră data întocmirii actului de control, în baza căruia este emisă decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat privind anularea înregistrării.

În aceeași ordine de idei, Serviciul Fiscal de Stat are dreptul să anuleze de sine stătător înregistrarea contribuabilului TVA în cazul în care:

- au fost încetate livrările supuse TVA;
- subiectul impunerii nu a prezentat declarația privind TVA pentru fiecare perioadă fiscală;
- informația prezentată despre sediul subiectului și sediul subdiviziunilor acestuia este neveridică;
- subiectul impunerii aflat în proces de lichidare nu a depus cererea privind anularea înregistrării ca contribuabil al TVA în legătură cu lichidarea până la începerea controlului fiscal.

Se propune *completarea articolului 117 din Codul fiscal cu alineatul (6)* prin implementarea mecanismului de autofacturare în cadrul procesului de returnare a ambalajelor supuse sistemului depozitar, conform Legii nr.209/2016 privind deșeurile.

Astfel, administratorul sistemului de depozit pentru ambalajele reutilizate este obligat să emită factură fiscală (autofactură) în numele și în contul comerciantului, în cadrul procesului de returnare a ambalajelor supuse sistemului depozitar.

Factură fiscală emisă prin sistemul de autofacturare va include distinct: valoarea depozitului returnat către consumatorii finali și tariful de gestionare.

Modificările ce vizează accize

Proiectul de lege prevede *modificarea articolului 119 și anume, introducerea de noțiune de zahăr adăugat* care reprezintă zahăr din trestie, zahăr brun, zaharoză cristalină, zahăr invertit, dextroză, melasă, zaharuri din miere, melasă și siropuri, cum ar fi sirop de malț, sirop de fructe, sirop de malț de orez, sirop de porumb, sirop de porumb bogat în fructoză, sirop de arțar, sirop de glucoză, glucoză-fructoză, fructoză, zaharoză, glucoză, lactoză, lactoză hidrolizată, galactoză, zaharuri în nectaruri, cum ar fi nectarul de flori de cocos, nectarul de curmale, nectarul de agave, zaharuri din dulceață, adăugate ca ingrediente.

Se propune, *modificarea articolului 123 alineatul (5¹) și (5²)* ce vizează introducerea accizelor pentru lichidele destinate țigărilor electronice, care nu conțin nicotină. Astfel, scopul modificării respective este evitarea discriminării între produse similare, precum și

prevenirea evaziunii fiscale prin substituirea lichidelor cu nicotină cu cele fără nicotină, dar folosite identic. Totodată, în ultima perioadă de timp se atestă un consum de țigarete electronice care nu conțin nicotină, mai ales în rândul tinerilor, iar introducerea accizei pentru asemenea produse ar duce la descurajarea consumului. Or, prin accizarea acestor produse se va urmări protejarea sănătății publice și reducerea atractivității acestor produse.

Modificarea *articolului 123 alineatul (6)* vizează completarea alineatului cu „băuturi nealcoolice carbogazoase cu zahăr adăugat sau orice tip de îndulcitor, precum și băuturile energizante cu conținut de taurină, cofeină sau guarana”, ce presupune extinderea dreptului de a nu marca băuturile și produsele respective cu timbru de acciz.

Prin prisma proiectului se propune *abrogarea prevederilor articolului 123 alineatul (11)* din Codul fiscal, întrucât norma respectivă nu produce efect juridic.

Se propune, revizuirea coeficientului pentru calcularea prețului de referință al țigaretelor și al țigărilor de foi, *prin modificarea articolului 123³* ce vizează substituirea coeficientului existent de „1,46” cu coeficientului „1,57”, având drept scop prevenirea subevaluării artificiale a produselor din tutun, asigurarea colectării corecte a accizelor și TVA, menținerea concurenței loiale pe piață și sprijinirea politicilor de sănătate publică prin descurajarea consumului de produse din tutun la prețuri foarte scăzute.

În contextul racordării legislației fiscale în materie de accize la practicile țărilor Uniunii Europene, precum și în contextul necesității revizuirii facilităților fiscale și vamale din perspectiva prevederilor Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, se propune abrogarea prevederilor *articolului 124 alineatul (8), (11¹) și (14) pct.2)* din Codul fiscal.

Proiectul prevede completarea *articolului 125 cu alineatul (8)* prin introducerea unei *cote redusă a accizei pentru motorină* utilizată drept carburant în scopul lucrărilor agricole și horticole, dar care nu va depăși 90 % din cota standard a accizelor achitate. Aplicarea prezentei facilități se efectuează prin rambursarea sumei ce corespunde diferenței dintre cota standard a accizelor și cea redusă.

Una din măsurile incluse în proiect este continuarea practicii de revizuire a cotelor accizelor aplicabile mărfurilor accizabile pentru următorii trei ani, prin stabilirea unei traiectorii clare de ajustare a acestora, în scopul asigurării predictibilității politicii fiscale și alinierii treptate la standardele europene, ceea ce asigură previzibilitate pentru mediul de afaceri dar și pentru încasările bugetare, respectiv prognoza cheltuielilor bugetare.

Astfel, se propune majorarea cotei accizei pentru majoritatea mărfurilor accizabile cu 10%, în vederea ajustării treptate a nivelului de impozitare și asigurării unei evoluții previzibile a politicii fiscale.

Totodată, pentru motorină se prevede o majorare mai accentuată de 20%, având în vedere necesitatea alinierii accelerate la nivelurile minime de impozitare aplicabile în

Uniunea Europeană, precum și obiectivele de politică fiscală și de mediu asociate consumului de produse energetice.

La fel, proiectul de lege prevede extinderea spectrului de mărfuri supuse accizării, prin includerea unor categorii suplimentare de produse, în vederea consolidării veniturilor bugetare, uniformizării tratamentului fiscal și descurajării consumului unor produse cu impact negativ asupra mediului sau sănătății.

Întru respectarea unui tratament fiscal unitar se propune introducerea accizei la băuturi care conțin zahăr. Or, motivul principal nu poartă un caracter fiscal, ci de sănătate publică, iar prin această măsură statul vrea să descurajeze consumul excesiv de zahăr, asociat cu obezitate, diabet zaharat, boli cardiovasculare și alte afecțiuni cronice. Totodată, analizând practica internațională observăm că mai multe state membre UE cum ar fi (Franța, Spania, România, Ungaria, Irlanda, etc.) aplică accize la produsele care conțin zahăr. Astfel, această măsură va contribui la descurajarea consumului în rândul copiilor și adolescenților, precum și va stimula producătorii să reformuleze produsele cu mai puțin conținut de zahăr, sare sau aromatizatori.

Totodată, ținând cont de efectele negative generate de utilizarea articolelor pirotehnice de divertisment și de scenă – inclusiv riscurile pentru siguranța utilizatorilor și a celor din jur, impactul nociv asupra mediului, zgomotul care afectează sănătatea persoanelor cu afecțiuni medicale și traumatizarea psihică și fizică a animalelor – se propune introducerea accizei pentru articolele pirotehnice de divertisment și de scenă. Substanțele solide rezultate din arderea articolelor pirotehnice pătrund în sol și apele freatică, contribuind la contaminarea mediului cu elemente periculoase. Prin această măsură se urmărește atât protecția sănătății și siguranței populației și a animalelor, cât și reducerea impactului negativ asupra mediului, în concordanță cu bunele practici internaționale privind reglementarea produselor pirotehnice.

Mărfurile pentru care va fi aplicată acciza începând cu anul 2027

- Băuturi nealcoolice carbogazoase și necarbogazoase cu zahăr adăugat sau cu orice tip de îndulcitor, precum și băuturile energizante cu conținut de taurină, cofeină sau guarana;
- Lichidul pentru țigări electronice, care nu conține nicotină
- Articole pirotehnice de divertisment (focuri de artificii);
- Articole pirotehnice de scenă;

Modificările ce vizează administrarea fiscală

Proiectul prevede **abrogarea noțiunii de restanță de la articolul 129 punctul 13) litera f) și abrogarea alineatului (6) din articolul 229**, în vederea asigurării corelării legislative cu

propunerea de modificare a articolului 167 alineatul (2) din Codul fiscal, astfel încât dispozițiile legale să fie armonizate cu mecanismul de luare la evidență fiscală a conturilor bancare ale contribuabililor, precum și cu prevederile Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care stabilesc atribuția SFS de gestionare și actualizare a Registrului conturilor de plăți și bancare ale persoanelor fizice și juridice.

De asemenea, în scopul asigurării unui cadru normativ clar și previzibil, *articolul 129 se completează* cu noțiunea de „împiedicarea controlului fiscal și Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale.”.

Se propune *modificarea articolului 133 alineatul (1) punctul 18)*, în vederea implementării recomandărilor Curții de Conturi privind asigurarea unui mecanism efectiv al recuperării creanțelor Statului ce constituie obligații fiscale aferente BPN din contul patrimoniului debitorului insolubil și reprezentării intereselor creditorilor bugetari de un singur reprezentant.

Proiectul prevede *modificări la articolul 134 prin completarea alineatului (1) cu subpuncte noi*, care urmăresc îmbunătățirea instrumentelor de administrare fiscală a Serviciului Fiscal de Stat în procesul de desfășurare a procedurii de executare silită.

Se propune *modificarea articolului 144¹ alineatul (4) și alineatul (11)* în vederea ajustării prevederilor la Legea nr.227/2025 pentru modificarea unor acte normative (optimizarea proceselor de obținere a actelor permissive), prin care certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale a fost exclus din Nomenclatorul actelor permissive.

Se propune *ajustarea articolului 167 alineatele (1) și (2)*, aceasta contribuie la automatizarea completă a procesului de luare la evidență a conturilor de plăți și bancare. Serviciul Fiscal de Stat dispune de instrumente legale suficiente pentru recuperare, astfel încât blocarea eliberării documentului de evidență nu este necesară.

Proiectul reglementează *expunerea alineatului (3) din articolul 172 în redacție nouă*, care va permite automatizarea procesului de identificare și anulare a restanțelor minore, optimizarea costurilor de administrare fiscală, precum și creșterea eficienței și acurateții evidenței obligațiilor fiscale.

Se propune *ajustarea articolului 174 alineatul (3)* în vederea excluderii neconcordanței acestuia cu prevederile articolului 185 din Codul fiscal, conform căruia obligațiile fiscale ale persoanei reorganizate sunt stinse de către succesori, precum și în contextul în care cazurile

de stingere a obligației fiscale prin scădere sunt reglementate expres în articolul 206 din Codul fiscal.

Se propune *modificarea articolului 188 alineatul (4) litera c) și a articolului 214 alineatul (3), cât și abrogarea articolului 218*, măsură care este justificată de faptul că verificarea documentară constituie parte integrantă a întregului proces de control fiscal și se aplică în cadrul fiecărei metode și operațiuni de control fiscal.

Totodată, prin revizuirea *alineatelor (2) și (4) din articolul 188*, se exclude posibilitatea prezentării dării de se amă corectate prin care se efectuează corectări aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, în termen ce depășește 6 ani.

La fel, prin prisma proiectului de lege se propune *completarea alineatului (1) din articolul 194 cu litera e) cât și modificarea articolului 197 alineatul(1)* , care va oferi dreptul Serviciului Fiscal Stat de încasare dividendele care urmează a fi achitate fondatorilor de întreprinderi, încasarea din contul veniturilor înregistrate la locul de muncă.

Activitatea respectivă se propune a fi realizată conform unei proceduri deja existente și aplicate de către executorul judecătoresc, stabilită de Codul de executare și care presupune expedierea documentului executoriu organizației în care lucrează debitorul sau de unde el primește recompensă, pensie, bursă ori un alt venit, cerând să se facă reținerile cuvenite în baza documentului executoriu și să se trimită creditorului sumele reținute.

Se propune *completarea proiectului cu articolul 197¹*, care asigură un tratament egal în executarea silită a restanțelor fiscale față de persoanele fizice – cetățeni (care nu desfășoară activitate de întreprinzător).

Proiectul de lege prevede *abrogarea literei d) din alineatul (6) la articolul 200*, măsură care are drept scop implementarea mecanismului de asigurare a executării silite aplicabilă de către Serviciul Fiscal de Stat prin sechestrarea bunurilor de către alte autorități publice.

Proiectul prevede *modificarea articolului 214 alineatul (8) și completarea articolului 234 cu alineatul (5¹)*, care are drept scop punerea în aplicare a art.216 alin.(4¹) din Codul fiscal în cazul în care contribuabilul a fost supus anterior controlului fiscal, obiect al căruia a fost, inclusiv, impozitul pe venit.

Se propune *expunerea în redacție nouă a articolul 222 alineatul (2)*, care este justificată de necesitatea asigurării unei redacții coerente, clare și exhaustive ce ține de aplicarea metodei verificării operative în cadrul unui control fiscal.

Proiectul de lege prevede *modificarea articolului 226 alineatul (7) și completarea cu alineatul (7¹)*, având drept scop eficientizarea procedurii schimbului de informații.

Se propune *modificarea articolului 226³, articolului 226⁴ și articolului 226⁶ alineatul (4)* care urmărește aplicarea termenului de prescripție asupra administrării fiscale. Totodată, contribuie la asigurarea clarității și unității normelor legale, evitând interpretările neconforme și posibilele incertitudini juridice în aplicarea metodelor indirecte de estimare a veniturilor.

În același timp, *modificarea propusă la art.226⁶ alin.(5¹)*, urmărește asigurarea unui tratament echitabil față de antreprenorii independenți (freelancer) în cazul aplicării metodelor indirecte de estimare a venitului și anume, prin neincluderea veniturilor obținute de către persoanele respective în venitul impozabil.

Proiectul de lege prevede *modificarea punctul 12) alineatul (2) din art.226¹¹*, aceasta fiind justificată de necesitatea asigurării caracterului complet, coerent și efectiv al mecanismului de colectare a informațiilor din surse indirecte, în scopul aplicării metodelor indirecte de estimare a venitului prevăzute de capitolul 11¹ din Codul fiscal.

Completarea articolului 226¹¹ alin.(2) cu pct.12¹) este justificată de necesitatea extinderii surselor de informații utilizate de Serviciul Fiscal de Stat în procesul de analiză fiscală a persoanelor fizice, având ca obiectiv îmbunătățirea identificării riscurilor de neconformare fiscală. Modificarea propusă prevede obligația persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător (cu excepția deținătorilor de patentă și a persoanelor care practică activitate independentă) de a furniza informații către Serviciul Fiscal de Stat referitor la împrumuturile acordate și rambursate de către persoanele fizice în perioada anului fiscal. Această modificare va permite asigurarea unei evaluări mai precise a venitului impozabil estimat al persoanelor fizice, informațiile privind împrumuturile acordate și rambursate de persoanele fizice constituie un indicator esențial în analiza surselor de finanțare a cheltuielilor acestora.

De asemenea, având același scop de extindere a surselor de informații utilizate de Serviciul Fiscal de Stat în procesul de analiză fiscală a persoanelor fizice, proiectul de lege prevede *completarea articolului 226¹¹ alineatul (2) cu punctul 16)*, precum și a *alineatului (5) cu litera l)*. Modificarea prevede obligarea agenților economici specializați (intermediari imobiliari) să prezinte informații privind contractele încheiate de dare în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct) a proprietății imobiliare de către persoanele fizice, și anume a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii lei pentru o persoană fizică.

Ajustarea literelor i) și i¹) din alineatul (5) la articolului 226¹¹ are drept scop asigurarea clară și exhaustivă a informațiilor colectate din surse indirecte necesare determinării venitului impozabil estimat.

Se propune *modificare art.226¹⁷ alin.(1) subpunctul 9)*, întru aprecierea cu certitudine a regimului fiscal de impozitare, prin prisma existenței sau inexistenței unei diferențe a bazei impozabile determinate de către subiecții care aplică regimurile preferențiale de impozitare.

Faptul respectiv poate fi determinat doar după completarea Declarației cu privire la impozitul pe venit (Forma VEN12), și după caz, utilizarea facilităților determinate prin anexa nr.6D la Declarația menționată. În contextul în care contribuabilul nu a utilizat facilitatea fiscală conform Anexei 6D și a achitat impozitul pe venit din activitate de întreprinzător în regim standard, rezidentul PIL „Giurgiulești” nu mai întrunește condițiile prevăzute la art.226¹⁷ alin.(9) din Codul fiscal, respectiv nu are obligația de a documenta valoarea tranzacțiilor din perspectiva prețurilor de transfer.

Proiectul de lege prevede *modificarea articolul 227¹ alineatul (2)*, care are drept scop corelarea prevederilor art.227¹ alin.(2) din Codul fiscal cu prevederile art.I pct.4 din Legea nr.27/2025 pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri VII) (în vigoare din 19.03.2025), conform cărora art.35 și 36 din Legea nr.845/1992 se abrogă.

Proiectul reglementează *expunerea lit.a²) alineatul (5) al articolului 228 în redacția nouă*, prin ajustarea perioadei de recalculare a majorărilor de întârziere în cazul compensării obligațiilor fiscale din contul restituirii TVA, reieșind din modificarea, începând cu data de 01.01.2025, a mecanismului de stingere prin compensare a obligației fiscale din contul restituirii TVA.

Se propune *expunerea articolului 230 în redacția nouă*, dat fiind faptul că redacția actuală a normei este susceptibilă de interpretări în ceea ce privește corectitudinea sechestrării bunurilor contribuabilului ca măsură de asigurare, scopul modificării propuse este de a conferi mai multă certitudine și claritate limitelor și condițiilor de sechestrare de către Serviciul Fiscal de Stat a bunurilor contribuabilului în scopul asigurării stingerii obligației fiscale, prin acordarea Serviciului Fiscal de Stat a atribuției de reglementare a modului de aplicare și ridicare a sechestrului ca măsură de asigurare.

Proiectul reglementează *modificarea articolului 231* prin care se propune revizuirea mecanismului de calificare a încălcărilor legislației fiscale, prin instituirea unui sistem gradual de clasificare a acestora în funcție de gravitatea faptei. Instituirea acestor criterii urmărește asigurarea aplicării proporționale și previzibile a sancțiunilor, precum și consolidarea principiului gradualității răspunderii fiscale. Necesitatea revizuirii mecanismului de calificare a încălcărilor rezultă și din recomandările formulate de Fondul Monetar Internațional și Centrul Național Anticorupție.

Se propune *completarea articolului 236 cu alineatul (4)* prin care se instituie o regulă clară privind determinarea cuantumului amenzii în funcție de gravitatea încălcării legislației fiscale, stabilită conform art.231. Astfel, pentru încălcările de gravitate redusă se aplică limita minimă a amenzii, pentru încălcările de gravitate medie – valoarea medie a amenzii, determinată ca media aritmetică dintre limita minimă și limita maximă a acesteia, iar pentru încălcările de gravitate sporită – limita maximă a amenzii. Corelarea acestor prevederi

asigură aplicarea uniformă a sancțiunilor și oferă criterii clare pentru individualizarea acestora în funcție de gravitatea faptei. Intervenția legislativă urmărește creșterea predictibilității în aplicarea sancțiunilor fiscale, reducerea riscului de interpretare diferită în practică și consolidarea clarității cadrului normativ.

Proiectul prevede *modificarea articolul 253 alineatul (1) și completarea cu alineatul (1¹)*. Potrivit conținutului expus în redacția actuală, se constată că fapta de împiedicare a controlului fiscal presupune o acțiune sau inacțiune de natură obstructivă, care afectează în mod real desfășurarea controlului. În cazurile în care urmare a unei verificări se constată ne reprezentarea unui anumit tip de document nu poate fi calificată automat drept împiedicare a controlului fiscal, în special în situațiile în care documentul nu a fost emis, nu se află în posesia/gestiunea contribuabilului, nu este disponibil la momentul solicitării. Astfel de circumstanțe constituie, în esență, neconformități documentare, ce reflectă absența unor documente, și nu o conduită intenționată ori activă de obstrucționare a activității de control. Respectiv, aplicarea sancțiunilor prevăzute de art.253 alin.(1) din Codul fiscal în asemenea situații reprezintă o interpretare eronată a normei legale și determină o extindere nejustificată a sferei de aplicare a sancțiunii.

Astfel, modificarea redacției articolului va permite aplicarea legală a sancțiunii pentru ne reprezentarea la prima cerere sau maximum în decursul unei zile lucrătoare din data finalizării controlului fiscal operativ a documentelor de evidență sau în alte cazuri.

Proiectul de lege prevede *modificarea articolul 265 alineatul (2) în scopul completării acestuia cu litera i)*, reieșind din faptul că această această modificare este necesară în contextul situațiilor când contribuabilul contestă Decizia Serviciului Fiscal de Stat, procesul de judecată depășește termenul de prescripție de 6 ani, iar atunci când este o soluție la caz, se constată că termenul de prescripție este expirat.

Modificările ce vizează impozitul pe bunurile imobiliare și impozitul funciar

Se propune *ajustarea terminologiei utilizate la articolul 276 punctul 3) și articolul 279*, în vederea alinierii acesteia la modificările operate în Legea nr.989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, în partea ce ține de noțiunile aplicabile evaluării bunurilor imobile. Intervenția normativă are drept scop asigurarea coerenței terminologice între cadrul fiscal și cel specific domeniului evaluării, precum și aplicarea uniformă a noțiunilor actualizate în procesul de determinare a bazei impozabile aferente bunurilor imobile. Aceasta contribuie la claritatea și previzibilitatea reglementărilor, fără a modifica esența mecanismului de impozitare.

Se propune *modificarea articolului 280 alineatul (1) și a articolul 4 din Legea nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal*, în vederea ajustării cadrului de stabilire a cotelor impozitului pe bunurile imobiliare, inclusiv a impozitului funciar. Modificările prevăd introducerea, începând cu 1 ianuarie 2027, a unei cote minime

de 0,1% și a unei cote maxime de până la 1% pentru impozitul pe bunurile imobiliare, inclusiv pentru impozitul funciar.

Această intervenție este determinată de aplicarea valorilor cadastrale actualizate, apropiate de valoarea de piață, și urmărește asigurarea unui cadru flexibil și coerent pentru stabilirea cotelor la nivel local, în limitele stabilite de legislația națională, menținând totodată predictibilitatea sistemului fiscal.

Se propune *abrogarea art.283 și Anexei la Titlul VI din Codul fiscal, concomitent cu completarea art.284 cu alin.(1²)*, în vederea reconfigurării cadrului de acordare a facilităților la plata impozitului pe bunurile imobiliare. Modificările vizează delegarea către autoritățile administrației publice locale a competenței de acordare a compensațiilor pentru plata impozitului pe bunurile imobiliare pe principii de echitate. Această abordare permite adaptarea politicilor fiscale locale la specificul socio-economic al fiecărei unități administrativ-teritoriale, asigurând, totodată, coerența cadrului normativ și menținerea unor repere unitare la nivel național.

Se propune modificarea criteriilor de aplicare a impozitului pe avere prevăzut la Titlul VI din Codul fiscal, în contextul finalizării procesului de evaluare generală a bunurilor imobile și al actualizării valorilor cadastrale, aplicabile începând cu 1 ianuarie 2027. Actualizarea valorilor cadastrale va contribui la apropierea bazei impozabile aferente impozitului pe bunurile imobiliare de valorile de piață și la o mai bună reflectare a valorii reale a patrimoniului deținut.

În acest sens, se propune stabilirea cotei impozitului pe avere la nivelul de 1% și redefinirea obiectului impunerii. Astfel, impozitul va fi aplicat bunurilor imobiliare cu destinație locativă, inclusiv caselor de vacanță (cu excepția terenurilor), precum și cotelor-părți aferente acestora, a căror valoare totală depășește 10 milioane lei. Impozitul se va aplica exclusiv asupra valorii care depășește pragul menționat.

Totodată, se propune eliminarea criteriului privind suprafața totală de 120 m² și a condiționării raportate la numărul de salarii medii lunare pe economie, astfel încât aplicarea impozitului să fie determinată exclusiv de depășirea pragului valoric stabilit.

Modificările propuse urmăresc simplificarea mecanismului de impozitare, corelarea acestuia cu valorile cadastrale actualizate și asigurarea unui regim fiscal mai clar, echitabil și predictibil pentru contribuabili.

Modificările ce vizează taxele locale

Se propune *revizuirea structurii taxelor locale, prin excluderea*, începând cu 1 ianuarie 2028, *a taxei pentru amenajarea teritoriului*. Eliminarea taxei pentru amenajarea teritoriului este determinată de caracterul său generalizat și de mecanismul de aplicare bazat pe numărul de salariați, care nu reflectă în mod direct capacitatea contributivă reală a contribuabililor.

În acest sens se propune abrogarea prevederilor *articolului 289 alineatul (2) litera a), articolul 290 litera a) și articolul 291 alineatul (1) litera a) din Codul fiscal.*

În aceeași ordine de idei, se propune revizuirea prevederilor *articolului 293 alineatul (5) în vederea stabilirii modalității de calcul a taxei aferente obiectelor impunerii art. 291 lit. e), i), j) și q) din Codul fiscal, și anume la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, la taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor), la taxa pentru parcare și la taxa pentru dispozitivele publicitare.*

Astfel, în cazul obiectelor impunerii care urmează a fi supuse procedurii de notificare taxele se vor calcula din data emiterii de către autoritățile emitente a înștiințării de recepționare a notificării privind inițierea activității și până în data notificării de către deținători a încetării acesteia sau până în data suspendării/anulării/radierii activității de către organele abilitate, în modul stabilit de legislația în vigoare.

În cazul obiectelor impunerii care urmează a fi supuse procedurii de autorizare - din data de început a termenului de valabilitate a autorizației și până în data de sfârșit a acestuia sau până în data suspendării/anulării valabilității autorizației de către organele abilitate, în modul stabilit de legislația în vigoare.

Concomitent, se propune modificarea Anexei la Titlul VII al Codului fiscal, prin instituirea unor limite maxime de până la 3% pentru taxele locale a căror bază impozabilă este determinată în funcție de venitul din vânzări, inclusiv pentru taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor, taxa pentru plasarea publicității, taxa pentru aplicarea simbolicii locale, taxa pentru cazare și taxa balneară.

Măsura urmărește asigurarea unui cadru fiscal local mai predictibil și echilibrat pentru mediul de afaceri, prin stabilirea unor limite rezonabile ale cotelor aplicabile și prevenirea creșterii excesive a sarcinii fiscale la nivel local.

Modificările ce vizează taxele rutiere

Proiectul prevede modificarea prevederilor *articolului 340 alineatul (3) aferente perioadei fiscale și termenele de achitare a taxei rutiere.*

Astfel, se propune ca achitarea taxei anuale să fie efectuată de către subiecți după cum urmează:

a) în cazul vehiculelor supuse inspecției tehnice periodice anuale - la data efectuării inspecției tehnice periodice, dacă până la această dată taxa nu a fost achitată;

b) în cazul vehiculelor supuse inspecției tehnice periodice o dată la doi ani:
- pentru perioada fiscală în cadrul căreia se efectuează inspecția periodică – la data efectuării inspecției tehnice periodice, dacă până la această dată taxa nu a fost achitată;
- pentru perioada fiscală în care nu se efectuează inspecția tehnică periodică – cel târziu până în ultima zi a acestei perioade.

Se propune completarea *articolului 4 alineatul (20¹⁰)* din **Legea nr.1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal**, în partea ce ține de aplicarea mecanismului taxării inverse și pentru dezechilibrele de gaze naturale.

Modificarea respectivă este condiționată de faptul că actualmente facturarea dezechilibrelor de gaze naturale are un statut neclar, deși acestea rezultă în principal din raporturile contractuale dintre comerciant și operatorul sistemului de transport.

Proiectul de lege prevede completarea *articolul 7* din **Legea nr.93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător** și anume, în vederea specificării faptului că, începând cu anul 2027, patenta se va prelungi doar în cazul în care solicitantul a desfășurat activitatea în baza patentei cel puțin în timp de 6 luni în ultimele 12 luni.

Legea nr.1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe

Se propune *modificarea articolului 3 alineatul (7) și modificarea articolului 5 alineatul (7) litera g*), care are ca scop aducerea în concordanță a prevederilor Legii cu prevederile art.903 și 904 din Codul Civil nr.1107/2002. În redacția modernizată a Codului Civil în vigoare din 1 martie 2019, noțiunea de „forță majoră” a fost substituită cu noțiunea de „impediment care justifică neexecutarea obligației”. Astfel, potrivit prevederilor art.903 din Codul civil, în afară de alte cazuri prevăzute de lege, neexecutarea obligației este justificată în măsura în care debitorul demonstrează una din următoarele circumstanțe:

- a) ea se datorează unui impediment prevăzut la art.904;
- b) creditorul a cauzat neexecutarea obligației debitorului, inclusiv prin întârziere sau prin faptul că debitorul a suspendat executarea obligației în temeiul art.914.

Concomitent, în corespundere cu prevederile art.904 alin.(1) din Codul civil, neexecutarea obligației debitorului este justificată dacă ea se datorează unui impediment în afara controlului debitorului și dacă debitorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul ori consecințele acestuia.

Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale

Modificările propuse în Legea nr.489/1999 urmăresc actualizarea categoriilor de plătitori și de asigurați, tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, baza de calcul al acestora.

Astfel, având în vedere reforma privind modul de impozitare a salariilor, s-a propus unificarea cotelor contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii prin instituirea cotei unice de 21% pentru toate categoriile de salariați, fie în sectorul privat, fie în sectorul public, cu excepție pentru salariați care sunt angajați în baza contractului individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, și care activează în condiții speciale de muncă conform anexei nr. 2 din Legea nr.489/1999.

Pentru astfel de categorii de contribuabili, se vor calcula, suplimentar la 21% reținute din salariu/remunerare, încă 10% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru

toți angajații care activează în condiții speciale de muncă conform anexei 2. Respectiv, în cazul menționat, se vor menține două subiecți care datorea contribuției de asigurări sociale de stat către buget.

La fel, se propune ca cota de 21% să fie aplicabilă în raport cu salariații din sectorul agricol, precum și în raport cu zilierii, pentru a nu admite inechitatea între contribuabilii care contribuie în sectorul social.

Totodată, este important de reiterat că, începând cu perioada fiscală 2027, contribuțiile sociale vor fi datorate de către salariați, fiind reținute din salariul brut al salariatului.

În vederea neadmiterii dublei impozitare cu contribuții sociale în cazul în care se va efectua achitarea plăților salariale aferente perioadelor precedente anului 2027, la care contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii au fost calculate și datorate de către angajator, la momentul achitării plăților respective, se vor reține doar primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit.

Suplimentar, având în vedere modificările propuse la art.20 și art.24 din Codul fiscal, au fost ajustate prevederile Anexei nr.3 din Legea nr.489/1999.

Legea cu privire la filantropie și sponsorizare nr.1420/2002

În prezent, se constată o neconcordanță între reglementările ce vizează categoriile de autorități publice și instituții publice în favoarea cărora agenții economici pot efectua donații filantropice și/sau sponsorizări, cheltuieli care, potrivit legislației fiscale, pot fi considerate deductibile în scopuri fiscale.

Astfel, în scopul evitării interpretărilor duale și asigurării coerenței cu prevederile Codului fiscal se propune modificarea *articolului 6¹ alineatul (4) litera b) și 6² alineatul (3) litera b)*, prin specificarea faptului că beneficiari ai acțiunilor de filantropie și sponsorizare sunt instituțiile publice.

Legea nr.1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari, Căușeni și Anenii Noi

Modificarea propusă la Legea nr.1435/2002 urmărește specificarea localităților beneficiare ale mecanismului de compensare a diferențelor tarifare la energia electrică și gazele naturale, precum și menținerea protecției sociale pentru populația afectată de consecințele conflictului transnistrean. Totodată, măsura are drept scop asigurarea accesului echitabil la resurse energetice, reducerea impactului diferențelor tarifare generate de regimurile distincte de reglementare și consolidarea stabilității sociale și energetice în localitățile vizate.

Legea nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător

Modificările propuse la Legea nr.81/2004 vizează revizuirea mecanismului de impozitare a plăților achitate către nerezidenți în partea ce ține de calcularea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

Astfel, se propune expunerea art.20 din Legea menționată într-o nouă redacție, prin care asigurarea socială și asistență socială va fi acordată lucrătorilor întreprinderii cu investiții străine în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Prin urmare, întreprinderea cu investiții străine va fi obligată să vireze contribuțiile sociale de stat obligatorii în fondul de asigurare socială pentru salariații străini care au contracte individuale de muncă sau orice alt tip de contract civil.

Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii ale lucrătorilor din întreprinderile cu investiții străine vor fi calculate în conformitate cu tarifele prevăzute în Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale

Modificările propuse la Legea nr.289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale urmăresc clarificarea mecanismului de finanțare a prestațiilor sociale, consolidarea principiului contributivității și eficientizarea utilizării resurselor bugetului asigurărilor sociale de stat. Totodată, modificările au drept scop uniformizarea terminologiei legislative, corelarea dreptului la indemnizații cu existența bazei de calcul și contribuțiilor efectiv achitate, precum și asigurarea sustenabilității financiare a sistemului de prestații sociale.

Totodată, extinderea perioadei utilizate la determinarea bazei de calcul pentru indemnizațiile adresate familiilor cu copii de la 12 luni la 36 luni reprezintă o măsură necesară pentru consolidarea echității sociale și creșterea protecției financiare a familiilor cu copii.

În prezent, baza de calcul a indemnizației pentru creșterea copilului este determinată în funcție de venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare nașterii copilului. Această abordare generează situații în care venitul luat în calcul nu reflectă în mod real capacitatea de contribuție și nivelul obișnuit al veniturilor persoanei asigurate, în special în cazul fluctuațiilor salariale, al perioadelor de șomaj, concediilor medicale, reducerii activității economice sau al altor circumstanțe temporare.

Extinderea perioadei de referință la 36 de luni ar permite calcularea indemnizației pe baza unei imagini mai complete și mai reprezentative a veniturilor realizate de beneficiar. Astfel, impactul unor evenimente temporare asupra cuantumului indemnizației ar fi diminuat, iar drepturile sociale ar fi stabilite într-un mod mai echitabil.

La fel, ajustarea art.4, art.6 și art.13 din lege a fost efectuată în condițiile în care antreprenorul independent nu duce evidența și nu ar avea obligația directă să-și achite indemnizația pentru primele 5 zile. Or, la survenirea riscurilor asigurate, antreprenorul mai degrabă utilizează mijloacele proprii pentru perioada incapacității de muncă și nu-și plătește direct o indemnizație.

Iar modificările operate la art.18 din lege au drept scop de a stabili obligația Casei Naționale de Asigurări Sociale de a achita acest tip de indemnizație într-un cuantum minim garantat (indiferent de stagiul de cotizare și valoarea contribuțiilor achitate).

Codul de executare nr.443/2004

Se propune *modificarea alineatului (2) al articolului 22* prin completarea cu un enunț care are drept scop reglementarea obligației de cooperare între executorul judecătoresc și Serviciul Vamal prin asigurarea accesului la actele procedurale întocmite în cadrul executării, la solicitare.

Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată

Se propune abrogarea prevederilor *articolului 31¹* în vederea prevenirii utilizării mecanismului de creare a capitalului de stimulare pentru optimizarea fiscală.

Scopul general al tuturor modificărilor propuse prin prisma proiectului de lege dat este simplificarea sistemului de impozitare, reducerea scutirilor/facilităților fiscale, precum și uniformizarea tratamentului veniturilor salariale.

Astfel, atât timp cât capitalul de stimulare se formează în scopul acordării beneficiului unor persoane, cum ar fi angajații, pentru motivarea acestora să desfășoare activități mai eficiente și să contribuie activ la succesul societății, iar plățile din capitalul de stimulare sunt asimilate dividendelor, însemnând că acestea pot fi distribuite către beneficiari într-un mod similar – fără a achita contribuțiile de asigurări sociale, primele de asigurare medicală, iar această măsură creează o lacună legală pentru camuflarea salariilor care duce la diminuarea Fondului de retribuire a muncii și respectiv al contribuțiilor de asigurări sociale datorate BASS.

Respectiv, abrogarea mecanismului urmărește reducerea posibilităților de optimizare fiscală prin utilizarea mecanismelor alternative de remunerare, consolidarea bazei fiscale și sociale și creșterea transparenței și eficienței administrării fiscale.

Codul contravențional nr.218/2008

Proiectul de lege prevede *modificarea art.263 alin.(1)* prin majorarea limitei minime și maxime a amenzii care are drept scop stimularea încadrării activităților economice desfășurate de persoane fizice în cadrul legal, prin înregistrarea acestora într-o formă organizatorico-juridică prevăzută de legislație și respectarea obligațiilor fiscale aferente. Aceasta va contribui, implicit, la asigurarea reflectării corecte și complete a faptelor economice în evidența contabilă, la utilizarea echipamentelor de casă și control la efectuarea decontărilor în numerar, precum și la declararea și achitarea în termen a obligațiilor fiscale. Totodată, modificarea propusă urmărește diminuarea caracterului discriminatoriu dintre regimul sancționator aplicabil agenților economici care își desfășoară activitatea în mod legal și persoanele fizice care practică activitatea de întreprinzător fără înregistrare.

La fel, proiectul prevede *modificarea art.272¹ alin.(1), alin.(2), alin.(7), abrogarea alin.(4) și alin.(12) și expunerea în redacție nouă a alin.(9)*, aceasta asigurând actualizarea și claritatea normelor în conformitate cu utilizarea actuală a tichetelor de masă electronice și eliminarea tichetelor de masă pe suport de hârtie.

Se propune *completarea articolului 287* în vederea instituirii răspunderii contravenționale pentru depunerea repetată a declarației vamale care conține aceeași informație pentru aceeași marfă și în același regim vamal, după acceptarea declarației vamale, dar înainte de acordarea liberului de vamă. Modificarea urmărește asigurarea disciplinei în procesul de declarare vamală, evitarea dublării operațiunilor și prevenirea denaturării evidenței vamale, fiind prevăzută aplicarea unei amenzi de la 60 la 90 de unități convenționale.

Se propune *modificarea articolului 293¹* prin instituirea răspunderii pentru desfășurarea activităților de instalare, reparare și deservire tehnică a echipamentelor de casă și de control fără înregistrarea la Serviciul Fiscal de Stat în calitate de centru de asistență tehnică sau pentru completarea necorespunzătoare a registrului de evidență a serviciilor de asistență tehnică. Pentru aceste fapte se propune aplicarea unei amenzi de la 42 la 60 de unități convenționale persoanelor fizice și de la 45 la 90 de unități convenționale persoanelor cu funcție de răspundere.

Se propune spre *modificare alineatul (2) și abrogarea alineatului (3) din articolul 403*, ceea ce va permite funcționarilor vamali să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni, conform Nomenclatorului funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor.

În acest sens, modificarea are drept scop:

- dezvoltarea capacităților operaționale de examinare a cauzelor contravenționale, ceea ce va duce în final la creșterea încasărilor în bugetul de stat;
- buna exercitare a atribuțiilor în domeniul investigării contravențiilor (persoana care va acumula nemijlocit probele pe cauza contravențională, va emite și decizia asupra acesteia);
- excluderea tergiversării examinării cauzelor contravenționale.

Proiectul de lege prevede *modificarea alineatului (1) din articolul 428* prin includerea Serviciului Vamal în lista instituțiilor abilitate cu dreptul să efectueze percheziții în cadrul procesului contravențional.

În vederea realizării funcțiilor de bază, Serviciul Vamal are competențe de prevenire, constatare și examinare a contravențiilor ce țin de competența sa. În acest sens, pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor ce îi revin este necesară dispunerea de instrumente procesuale corespunzătoare. Cadrul normativ nu reglementează expres competența Serviciului Vamal de a efectua percheziții, fapt ce limitează posibilitatea de administrare eficientă a probelor în cadrul procesului contravențional.

Astfel, includerea Serviciului Vamal (drept instituție abilitată cu dreptul de constatare, examinare și soluționare a cauzelor contravenționale prevăzute la art.403 Cod Contravențional) în lista instituțiilor publice care sunt în drept să efectueze percheziție va eficientiza activitatea de constatare și examinare a contravențiilor vamale și va permite folosirea acestui mijloc procesual în vederea identificării bunurilor și documentelor relevante pentru cauzele contravenționale din domeniul vamal.

Legea nr.131/2012 privind controlul de stat

Obiectivul principal al proiectului constă în excluderea Serviciului Fiscal de Stat din sfera de aplicare a Legii nr.131/2012 privind controlul de stat, în partea ce vizează înregistrarea, supravegherea și raportarea controalelor în Registrul de stat al controalelor, precum și planificarea controalelor.

În prezent, Serviciul Fiscal de Stat este integrat în sistemul național al controlului de stat prin obligația de raportare și asigurarea transparenței în cadrul Registrului de stat al controalelor. Totodată, activitatea de control se desfășoară în temeiul legislației fiscale speciale, fără a fi supus mecanismelor procedurale prevăzute de Legea nr. 131/2012. Metodologiile și regulamentele din domeniul controlului de stat se aplică SFS doar în măsura în care nu contravin reglementărilor fiscale și cadrului procedural propriu instituției.

Totodată, sistemul actual de control instituit prin Legea nr. 131/2012 este reglementat pentru domeniile ce vizează asigurarea unui nivel mai înalt de protecție a mediului, vieții, sănătății și proprietății persoanelor, precum și a drepturilor și libertăților fundamentale care fac obiectivul prezentei legi; supravegherea introducerii și circulației pe piață a produselor în vederea asigurării siguranței acestora; implementarea sistemului de analiză a riscurilor în baza criteriilor de risc.

Spre deosebire de acestea, controale în domeniul fiscal au un specific distinct de reglementare, sunt axate pe verificarea obligațiilor fiscale și colectarea impozitelor și taxelor la Bugetul Public național, activitate reglementată exhaustiv de Codul fiscal, care prevede procedura de control, drepturile și obligațiile Serviciului Fiscal de Stat, ale funcționarilor fiscali, cât și a persoanei supuse controlului, adoptarea deciziilor.

Procedura de inițiere, planificare, desfășurare, documentare și contestare a controalelor fiscale este reglementată de Codul fiscal, inclusiv în parte ce ține de:

- drepturile și obligațiile Serviciului Fiscal de Stat și ale funcționarului fiscal;
- drepturile și obligațiile contribuabilului;
- modalitatea de efectuare a controlului fiscal;
- întocmirea actelor de control;
- emiterea deciziilor asupra cazurilor de încălcare fiscală;
- comunicarea actelor administrative fiscale.

În aceste condiții, aplicarea suplimentară a prevederilor Legii nr. 131/2012, generează suprapuneri normative, sarcini administrative excesive și afectează eficiența activității de administrare fiscală.

Potrivit cadrului normativ actual, Serviciul Fiscal de Stat are obligația:

1. de a înregistra deciziile privind inițierea controalelor fiscale în Registrul de stat al controalelor;
2. de a înregistra informațiile privind rezultatele controalelor fiscale;
3. de a publica și înregistra planul anual al controalelor.

În conformitate cu prevederile Codului fiscal și procedurilor interne aprobate, contribuabilul este înștiințat despre: inițierea controlului fiscal, perioada estimată pentru efectuarea controlului, metoda de efectuare a controlului, perioadele fiscale care urmează a

fi supuse controlului, precum și disponibilitatea prezentării documentelor pentru efectuarea controlului

Prin urmare, obligativitatea înregistrării deciziei de inițiere a controlului fiscal în Registrul de Stat al controalelor, generează o procedură paralelă, fără a spori garanțiile drepturilor contribuabilului. Această cerință dublează mecanismele de evidență deja existente în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, care conduce la majorarea sarcinii administrative pentru administrarea fiscală.

În mod similar, actul de control și decizia asupra cazului de încălcare a legislației sunt comunicate contribuabilului potrivit Codului fiscal. În cazul imposibilității comunicării actelor administrative, acestea se comunică prin publicare, conform art. 129¹ din Codul fiscal. Astfel obligație suplimentară de raportare în Registrul de stat al controalelor dublează mecanismul instituit prin legislația fiscală.

Impactul negativ al publicării planului anual de control. Conform Legii nr. 131/2012, autoritățile de control au obligația de a întocmi și publica planul anual de control pentru anul următor, cu înregistrarea acestuia în Registrul de Stat al controalelor până la data de 1 decembrie a anului precedent.

Aplicarea acestei obligații în cazul controalelor fiscale afectează eficiența administrării fiscale și contravine obiectivelor activității de control.

Publicarea anticipată a contribuabililor incluși în planul de control:

- reduce efectul preventiv al controalelor;
- permite contribuabililor cu risc fiscal sporit să își ajusteze comportamentul fiscal înaintea inițierii controlului;
- oferă posibilitatea de a camufla nerespectarea legislației fiscale;
- afectează concurența loială între agenții economici.

Totodată, includerea publică a denumirii contribuabililor selectați pentru control, inclusiv în baza criteriilor de risc fiscal, poate afecta reputația acestora, fără existența unor constatări privind încălcarea legislației fiscale.

Impactul noilor prevederi privind Registrul de stat al controalelor: În contextul implementării versiunii 2.0. a Sistemul Informațional „Registrul de stat al controalelor”, una din principalele funcții ale sistemului este generarea listei preventive a planului de control în baza criteriilor de risc, care se impune și Serviciului Fiscal de Stat.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025 cu privire la aprobarea Agendei de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, reformele 3.5.11-13 vizează consolidarea sistemului fiscal contribuind la sustenabilitatea fiscală, asigură condiții de concurență echitabile și oferă servicii mai bune pentru cetățeni și întreprinderi.

În acest context, este prevăzută dezvoltarea sistemului automatizat de gestionare a riscurilor de conformare fiscală, în scopul alinierii la sistemele informatice și bunele practici ale Uniunii Europene. Implementarea acestor obiective presupune dezvoltarea unor soluții informatice, adaptate specificului controlului fiscal și gestionarea în cadrul sistemului informațional propriu al Serviciului Fiscal de Stat.

Prin urmare, dezvoltarea modului de planificare a controalelor în cadrul Sistemului Informațional „Registrul de stat al controalelor” nu este justificată pentru Serviciul Fiscal de Stat, având în vedere dezvoltarea Sistemului automatizat de gestionare a riscurilor de conformare fiscală, ca sistem IT propriu al Serviciului Fiscal de Stat, va fi aplicat pentru toate acțiunile de administrare fiscală.

Legea insolvenței nr.149/2012

Proiectul de lege prevede *expunerea în redacție nouă a alineatului (1) din articolul 43* cu scopul de a reglementa distribuția echitabilă între cheltuielile procesului de insolvență și obligațiile masei debitoare care sunt formate după intentarea procesului de insolvență.

Se propune *modificarea alineatului (1) al articolului 67 și modificarea alineatului (1) al articolului 73* în sensul lărgirii spectrului răspunderii administratorului/lichidatorului or, acesta la moment, nu poate fi atras la răspundere pentru neîndeplinirea ori îndeplinirea cu întârziere a obligațiilor/atribuțiilor. Astfel, creditorii fiind în imposibilitate de a încasa prejudiciul cauzat ca urmare a nedistribuirii sau distribuirii cu întârziere a mijloacelor financiare.

Proiectul prevede *expunerea în redacție nouă a alineatului (2) din articolul 71*, prin stabilirea termenului pentru emiterea încheierii de destituire care va urgenda destituirea administratorului autorizat care a comis încălcări în activitatea de gestionare a debitorului insolvent și numirea unui nou administrator autorizat care va avea posibilitatea de acțiune pentru redresarea situației, după caz, înaintarea acțiunilor de contestare a măsurilor luate de fostul administrator.

Se propune *modificarea articolului 139 alineatul (1)* prin includerea expresă a situației în care față de debitor nu a fost aplicată procedura de restructurare accelerată, nu doar procedura de restructurare. Modificarea are caracter de clarificare, fără a altera esența mecanismului existent, dar contribuind la aplicarea sa unitară și eficientă.

Se propune completarea planului procedurii de restructurare cu modalitatea și termenul de stingere a restanțelor curente prin *completarea articolului 190 alineatul (4) cu litera d)*. Reglementarea unui termen clar pentru stingerea restanțelor curente ajută la menținerea unui flux constant de venituri către bugetul public, evitând pierderile financiare din cauza neachitării datoriilor de către debitori. De asemenea, asigură respectarea de către aceștia a obligațiilor fiscale în termene rezonabile, ceea ce contribuie la stabilitatea economică și la echilibrul bugetar.

Se propune extinderea aplicabilității asupra membrilor organelor de conducere ale debitorului care au exercitat funcții de conducere în ultimii 36 de luni prin *modificarea alineatului (2) articolul 247*. Propunerea este în concordanță cu termenul general al prescripției extinctive de 3 ani, asigurând coerența reglementării cu cadrul juridic general în materie de răspundere civilă. Totodată, aceasta are rolul de a preveni și descuraja practicile de rea-credință constând în schimbarea formală a administratorului statutar înainte de intentarea procesului de insolvență, cu scopul exonerării de răspundere a fostului

administrator. Aceasta contribuie la consolidarea disciplinei manageriale și la protejarea intereselor creditorilor.

Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă

În contextul creșterii constante a costurilor de trai, tichetele de masă își pierd din eficiență ca beneficiu extra-salarial, din cauza unui tratament fiscal inechitabil și discriminatoriu. În prezent, valoarea nominală a tichetelor de masă este supusă contribuțiilor de asigurări sociale, spre deosebire de alte beneficii extra-salariale prevăzute la art.24 alin.(19) din Codul Fiscal (cadouri, vouchere, formare profesională, abonamente sportive sau servicii medicale), care sunt scutite de aceste contribuții.

Astfel, se propune modificarea *articolului 4 alineatul (1) și articolul 7 alineatul (1)*, prin excluderea obligației de calculare a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii la valoarea nominală a tichetelor de masă.

Codul vamal nr.95/2021

Se propune *completarea* proiectului de lege *cu articolul 2¹* care are drept scop completarea Codului vamal cu un cadru juridic expres privind asistența administrativă în domeniul vamal. În prezent, legislația vamală nu reglementează în mod explicit cooperarea Serviciului Vamal cu autoritățile competente ale altor state și cu organizațiile internaționale, ceea ce limitează schimbul operativ de informații, efectuarea verificărilor la cerere, precum și notificarea actelor administrative în context transfrontalier. Introducerea unui articol distinct privind asistența administrativă va institui un temei juridic clar și previzibil pentru aceste forme de cooperare, asigurând totodată respectarea legislației naționale privind protecția datelor cu caracter personal, secretul de stat, secretul comercial și alte informații protejate.

Proiectul de lege prevede *modificarea articolul 5 punctul 36) și completarea cu punctul 36¹*), propunerea având drept scop armonizarea legislației naționale cu prevederile articolului 15 alineatul (2) lit. a) din Acordul privind aplicarea Articolului VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) din 1994.

Se propune *modificarea articolul 22 alineatul (5)*, măsura are drept scop modificarea are drept scop aducerea normei în concordanță cu art. 129 alin. (1) din Codul administrativ, care stabilește că actul administrativ individual transmis prin mijloace electronice de comunicație se consideră comunicat începând cu următoarea zi lucrătoare de la data trimiterii.

Proiectul de lege prevede *completarea articolului 48 alineatul (2) cu literele i) și j)*, și anume prin clarificarea cadrului legal privind serviciile speciale oferite de Serviciul Vamal și optimizarea utilizării resurselor administrative, într-un mod proporțional și justificat.

Se propune racordarea prevederilor Codului vamal la prevederile Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, fiind asigurate ajustări la prevederile *articolului 118 alineatul (10¹)*, *articolului 128 alineatul (1) litera a)*, *articolul 131*, *articolul 131¹ alineatul (1)*, *articolul 131² alineatul (1) și (2) și articolul 356 alineatul (3) litera j) din Codul vamal.*

Proiectul de lege prevede *completarea articolului 130 cu alineatul (5¹)*, astfel ca Decizia cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a datoriei vamale, majorărilor de întârziere (penalităților), amenzilor și a contravalorii mărfurilor nu poate fi contestată potrivit Codului administrativ, întrucât este act/operațiune de punere în aplicare a actului administrativ individual care are statut de titlu executoriu.

La fel, în scopul racordării la prevederile Legii nr.139/2012 cu privire la ajutor de stat, și anume în partea ce ține de acordarea scutirii de plată a taxei vamale pentru anumit spectru de mărfuri, se propune ajustarea *articolului 277²⁵* din Codul vamal.

Se propune *modificarea articolului 318 alineatul (6)* prin concretizarea etapei la care urmează a fi calculate penalitățile.

Proiectul de lege prevede *completarea articolului 345 cu un enunț nou* cu scopul de a preciza că controalele Serviciului Vamal pot fi efectuate la sediul titularului mărfurilor, al reprezentantului său sau al oricărei persoane care deține documentele și datele relevante din motive profesionale. Aceasta asigură desfășurarea eficientă a controlului și previne disputele privind legalitatea verificărilor.

Se propune *completarea alineatului (1) al articolului 352* prin adăugarea referinței „realizarea în comun cu alte instituții sau organe de control”, aceasta fiind esențială pentru depistarea fraudelor complexe. Permite Serviciului Vamal să urmărească fluxul mărfii și al banilor la intermediari, brokeri, depozitari sau bănci, asigurând o capacitate de investigare extinsă, similară cu cea a autorităților vamale din UE și consolidează rolului Republicii Moldova ca partener de încredere în securizarea frontierelor externe ale UE. Astfel, controlul ulterior încetează să fie doar o acțiune bazată pe analize de risc interne, devenind un instrument de asistență administrativă reciprocă, esențial pentru combaterea tranzacțiilor suspecte la nivel internațional.

Proiectul reglementează *modificarea alineatului (6) al articolului 353* prin introducerea anulării auditului postvămuire, care oferă Serviciului Vamal instrumentul legal necesar când procedura de control nu poate continua din motive iremediabile care țin fie de erori procedurale majore, fie de lipsa totală de cooperare a agentului economic, sau când scopul controlului a devenit caduc. Aceasta previne prelungirea inutilă a unor proceduri de control care nu mai au obiect. În esență, această completare sporește flexibilitatea și rigoarea

procedurală, permițând autorității vamale să aleagă între o măsură temporară (sistarea) și una definitivă (anularea) a ordinului de control, în funcție de natura motivului care stă la baza întreruperii acestuia, care este comunicată conducerii prin raport.

Se propune *modificarea articolului 354 prin expunerea în redacție nouă a alineatelor (1) și (2)*, care precizează faptul că reverificarea nu se limitează doar la controlul corectitudinii declarării mărfurilor și verificării documentelor anexate, ci include și verificarea formalităților vamale îndeplinite și a documentelor/informațiilor deținute de persoana verificată, Serviciul Vamal sau alte instituții. Aceasta conferă controlului o sferă de cuprindere mai amplă și mai eficientă, bazată pe analiza de risc și pe schimbul de informații, ce va asigura recuperarea sumelor cuvenite bugetului de stat sau, după caz, restituirea sumelor plătite în plus, finalizând astfel ciclul de control și aducând operațiunile vamale în conformitate cu legea.

Totodată, actuala redacție a *articolului 355 alineatul (3) litera e) și alineatul (4) litera e)* din Codul vamal, creează o omisiune legislativă și o potențială confuzie în aplicare. Modificarea propusă în proiect, este necesară pentru a asigura corelarea normelor interne ale Codului Vamal, facilitând un proces echitabil de emiteră a deciziilor și de exercitare a dreptului de a fi ascultat.

Prin prisma proiectului de lege se propune *completarea cu articolul 381¹* care prevede sancționarea cu amendă pentru depunerea declarației vamale fără respectarea condiției de prezentare în vamă a mărfurilor. În conformitate cu prevederile art.171 alin.(1) din Codul vamal, declarația vamală care respectă condițiile prevăzute în prezentul capitol este acceptată imediat de Serviciul Vamal, cu condiția ca mărfurile la care se referă sunt prezentate în vamă. Îndeosebi, declarațiile de tranzit se depun, însă marfa nu este prezentată la postul vamal declarat, ceea ce poate crea premise de fraudare a legislației. Totodată, aceste situații generează statistici neîntemeiate, întrucât deseori, operatorul economic decide să înlocuiască declarația de tranzit cu alta, având alte informații, iar cea precedentă urmând a fi invalidată. Astfel, depunerea unei declarații vamale fără prezentarea mărfurilor la biroul vamal competent constituie o încălcare a obligațiilor declarantului și poate genera consecințe contravenționale, financiare și operaționale, inclusiv nașterea datoriei vamale, executarea garanției și afectarea statutului operatorului economic.

Se propune *completarea articolului 384 cu alineatul (2²)* care prevede sancționarea cu amendă pentru depunerea unei declarații vamale duplicate pentru aceeași marfă după atribuirea culoarului de control vamal de către Sistemul Informațional pentru o declarație deja acceptată, dar pentru care nu a fost acordat liberul în vamă. În prezent, se constată un volum considerabil de erori în procesul de completare și înregistrare a declarațiilor vamale import/export, ceea ce conduce frecvent la invalidarea acestora. Procedura de invalidare presupune un consum semnificativ de resurse atât din partea sistemului informațional, cât și

din partea personalului implicat, afectând eficiența operațională generală. Respectiv, pentru a diminua fenomenul și pentru a valorifica mai bine resursele disponibile a fost propusă această completare, care va contribui la responsabilizarea utilizatorilor privind corectitudinea datelor introduse, reducerea numărului de erori și a solicitărilor de invalidare.

Proiectul prevede prelungirea cu un an a perioadei în care eliberarea autorizației de perfecționare activă și derularea regimului de perfecționare activă se efectuează fără obligativitatea constituirii unei garanții prin *modificarea alineatului (3) al articolului 427*.

Concomitent, proiectul de lege reglementează prelungirea termenului pentru mijloacele de transport rutier înmatriculate în Ucraina care pot rămâne sub regim vamal de admitere temporară până la 01 martie 2028, prin *modificarea alineatului (19) al articolului 427*.

De asemenea, proiectul de lege prevede prelungirea termenului pentru care nu se solicită nicio garanție pentru utilajul, sculele și instrumentele speciale puse la dispoziția unei persoane stabilite pe teritoriul vamal al Republicii Moldova pentru a fi utilizate în procesul de perfecționare activă a mărfurilor, dacă aceste mărfuri rămân în proprietatea unei persoane străine pe toată perioada derulării regimului vamal de admitere temporară până la 31 decembrie 2029, prin *modificarea alineatului (21) al articolului 427*.

Totodată, proiectul reglementează prelungirea termenului pentru care nu se solicită nicio garanție pentru mărfurile introduse în regim vamal de admitere temporară destinate proiectelor de asistență tehnică și proiectelor de asistență investițională finanțate din contul împrumuturilor și/sau granturilor acordate Guvernului până la 31 decembrie 2027, prin *modificarea alineatului (22) al articolului 427*.

Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023

Se propune revizuirea conceptuală a mecanismului de finanțare a Fondului național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții, prin trecerea de la modelul bazat pe contribuții obligatorii ale investitorilor la finanțarea din mijloacele bugetului de stat.

În prezent, Fondul este finanțat din contribuțiile obligatorii ale investitorilor, în mărime de 0,5% din volumul investițiilor în capitalul fix aferent obiectivelor nefinanțate din bugetul public național. Mecanismul respectiv generează costuri suplimentare pentru dezvoltatori și investitori, precum și proceduri administrative aferente calculării, declarării și achitării contribuțiilor respective.

Noua abordare urmărește eliminarea acestei poveri financiare asupra mediului investițional, contribuind la reducerea costurilor investiționale, stimularea activității economice și îmbunătățirea climatului investițional în sectorul construcțiilor.

Totodată, excluderea mecanismului de administrare fiscală a defalcărilor aferente Fondului va conduce la simplificarea proceselor administrative, reducerea costurilor de conformare pentru mediul de afaceri și diminuarea sarcinilor administrative aferente autorităților fiscale.

În același timp, se propune stabilirea anuală a mijloacelor Fondului prin legea bugetului de stat, într-un cuantum care nu va depăși 0,5% din volumul investițiilor din anul precedent. Această abordare va asigura un mecanism de finanțare mai transparent, predictibil și corelat atât cu evoluția investițiilor în economie, cât și cu prioritățile și posibilitățile financiare ale statului.

Legea nr.146/2025 pentru modificarea unor acte normative (regimul datoriilor vamale și penalitățile aferente pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, reglementări privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală)

Se propune revizuirea prevederilor articolului VIII alineatul (3) în contextul în care redacția actuală generează un risc de interpretare extensivă, făcând trimitere la normele din Codul vamal nr.1149/2000 care stabilesc apariția datoriei vamale la data comiterii faptei (utilizarea contrar destinației). Această abordare distorsionează sensul normei, ducând la aplicarea unor cote de taxare din perioade diferite față de momentul introducerii bunului în țară.

Prin urmare, redacția propusă are drept scop clarificarea faptului, că datoria vamală se determină strict prin raportare la cuantumul tarifar existent la momentul importului. Această precizare elimină incertitudinea juridică creată de corelarea art.127 alin. (1) coroborat cu art.127⁵ alin. (1) lit.c) și alin.(2) din Codul vamal nr.1149/2000, asigurând un calcul bazat pe regimul fiscal al bunului, aplicabil la momentul intrării pe teritoriul vamal.

Astfel, modificarea propusă la alineatul (3) urmărește concretizarea elementului de referință la determinarea datoriei vamale. Prin urmare, modificarea normei va asigura aplicarea strictă a tarifelor și accizelor în vigoare la data importului, garantând astfel respectarea principiului certitudinii impunerii și facilitând procesul de conformare a persoanelor care au utilizat mijloacele de transport cu încălcarea regimului de facilități.

Totodată, în vederea asigurării unei aplicări uniforme a prevederilor legii pe întreaga perioadă de aplicare a acesteia, se propune ca modificarea respectivă să producă efecte juridice retroactive începând cu data de 28.06.2025, data intrării în vigoare a legii.

Legea nr.187/2025 pentru modificarea unor acte normative

Prin Legea nr.187/2025 pentru modificarea unor acte normative au fost stabilite termene de intrare în vigoare pentru prevederile privind eliminarea Dării de seamă referitoare la taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova (Forma TFD-19), precum și utilizarea platformei m-connect pentru comunicarea contribuabililor cu autoritățile publice.

În acest context, se propune extinderea termenului de aplicare a acestor prevederi până la data de 1 ianuarie 2028 și până la 1 ianuarie 2029 respectiv, în vederea asigurării unei administrări fiscale corecte și previzibile până la implementarea noilor modificări aferente procesului de armonizare a legislației naționale cu prevederile Directivei 1999/62/CE.

În partea ce ține de intrarea în vigoare a prevederilor prezentei legi, se menționează că acestea vor produce efecte începând cu 1 ianuarie 2027, cu excepția anumitor prevederi, implementarea cărora la data publicării în Monitorul Oficial sau în altă dată stabilită de se justifice prin necesitatea aplicării imediate a unor măsuri favorabile contribuabililor, a unor modificări cu caracter tehnic sau administrativ ori a unor intervenții menite să elimine lacune legislative și să asigure funcționarea eficientă a sistemului fiscal. În asemenea cazuri, aplicarea imediată nu afectează previzibilitatea fiscală într-o măsură semnificativă și contribuie la realizarea promptă a obiectivelor urmărite de legiuitor.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

A fost examinată opțiunea neintervenției asupra ajustării cadrului normativ actual, însă lipsa implicării în acest sens poate aprofunda problemele economice și sociale, afectând pe termen lung, stabilitatea și progresul economic.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, având în vedere că prin îmbunătățirea politicilor se urmărește creșterea veniturilor bugetare, sustenabilitatea finanțelor publice și stabilitatea macroeconomică.

În particular, în partea ce ține de măsurile propuse în materie de TVA, acestea vor avea un impact pozitiv asupra capacităților de administrare fiscală și vamală prin simplificarea mecanismelor de aplicare și monitorizare a TVA. Reducerea numărului de cote și limitarea excepțiilor fiscale diminuează complexitatea administrării fiscale, facilitează procesele de control și poate reduce riscurile de interpretare neuniformă a legislației.

Totodată, instituirea mecanismului de impozitare a coletelor poștale presupune dezvoltarea și ajustarea mecanismelor operaționale și administrative necesare pentru identificarea, declararea și colectarea obligațiilor fiscale aferente comerțului electronic transfrontalier.

Pe termen lung, simplificarea cadrului fiscal poate contribui la eficientizarea activității instituțiilor responsabile de administrarea fiscală și vamală și la sporirea gradului de conformare voluntară.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Modificările propuse în partea ce ține de impozitul pe venit al persoanelor fizice vor avea impact asupra structurii veniturilor bugetare prin reducerea cotei de impozitare aplicabile veniturilor salariale de la 12% la 7% pentru veniturile impozabile de până la 1,0 milion lei anual și introducerea cotei de 15% pentru partea care depășește plafonul respectiv. Totodată, impactul respectiv urmează a fi compensat prin extinderea bazei impozabile, inclusiv prin eliminarea unor categorii de venituri scutite, impozitarea donațiilor primite de persoanele fizice (cu excepția celor primite de la rudele de gradul I sau soți), eliminarea reducerii de 50% la determinarea creșterii de capital și revizuirea tratamentului fiscal al anumitor venituri investiționale.

În partea ce ține de impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, implementarea mecanismului de impozitare a profitului distribuit și a cheltuielilor neeligibile, concomitent cu aplicarea cotei de 0% pentru profitul reinvestit, poate determina diminuarea temporară a încasărilor bugetare aferente impozitului pe venit al persoanelor juridice. Pe termen mediu și lung însă, se estimează compensarea acestui efect prin creșterea investițiilor, extinderea activităților economice și majorarea bazei fiscale.

În partea ce ține de TVA, uniformizarea cotelor de impozitare, eliminarea unor scutiri și aplicarea principiului neutralității fiscale vor contribui la lărgirea bazei de impozitare și la consolidarea veniturilor bugetare. Impactul financiar concret urmează a fi determinat în baza estimărilor aferente fiecărei măsuri propuse.

În partea ce ține de accize, extinderea bazei de impozitare asupra unor categorii suplimentare de produse va genera venituri suplimentare la bugetul public național și va contribui la realizarea obiectivelor de sănătate publică.

În partea ce ține de taxele locale și impozitul pe bunurile imobiliare, impactul financiar asupra bugetelor locale urmează a fi determinat în funcție de deciziile adoptate de autoritățile administrației publice locale în exercitarea competențelor extinse propuse prin proiect.

Măsurile propuse aferent TVA și accize vor avea un impact pozitiv asupra veniturilor bugetului public național prin extinderea bazei impozabile, reducerea excepțiilor fiscale și consolidarea capacității de colectare a TVA și accize.

Eliminarea cotelor reduse și restrângerea sferei de aplicare a scutirilor fiscale poate contribui la diminuarea pierderilor de venituri bugetare asociate tratamentelor fiscale preferențiale și la creșterea gradului de neutralitate fiscală.

Pe termen scurt, implementarea măsurilor poate implica anumite costuri administrative aferente ajustării sistemelor informaționale și proceselor operaționale, însă acestea pot fi compensate ulterior prin eficiența administrativă și creșterea veniturilor fiscale.

Ansamblul de măsuri propuse, deși presupune inclusiv sporirea încasărilor nete la buget, țintește îmbunătățirea mediului investițional și reducerea potențialului de evaziune fiscală (mai dificil de cuantificat la această etapă).

În ce privește impactul bugetar direct, acesta se prezintă după cum urmează:

IPV PJ	IPV PF	TVA	Accize	Total
+0.9 miliarde (majorarea cotei efective pentru profitul distribuit)	+0.6 miliarde (din royalty și alte ajustări minore)	+8,7 miliarde (cota unică)	+1,2 miliarde (cote actualizate)	11.4 miliarde
-2.2 miliarde (extinderea cotei zero p/u profitul)	-2.7 miliarde (extinderea scutirii)	N/A	-0.6 miliarde (restituiri în agricultură)	-5.5 miliarde

reinvestit)	personale și per copil cu 200 lei)*				
-------------	---	--	--	--	--

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul va avea un impact semnificativ asupra mediului de afaceri prin simplificarea regimurilor fiscale existente, reducerea numărului de excepții și facilități fiscale și instituirea unor reguli uniforme de impozitare.

În partea ce ține de impozitul pe venit al persoanelor juridice, introducerea cotei de 0% pentru profitul nedistribuit va crea premise favorabile pentru reinvestirea profitului, capitalizarea companiilor, modernizarea proceselor de producție și creșterea competitivității economice. Totodată, simplificarea mecanismului de determinare a obligațiilor fiscale va reduce costurile administrative suportate de contribuabili.

În partea ce ține de antreprenorii independenți, extinderea activităților eligibile și simplificarea regimului fiscal vor facilita legalizarea activităților economice desfășurate de persoanele fizice și vor încuraja conformarea fiscală voluntară.

Uniformizarea tratamentului TVA va contribui la reducerea costurilor de conformare, eliminarea riscurilor de interpretare neuniformă și crearea unor condiții concurențiale echitabile între operatorii economici.

Totodată, anumite categorii de contribuabili pot suporta costuri suplimentare ca urmare a eliminării unor facilități fiscale, a extinderii bazei impozabile și a ajustării regimurilor fiscale preferențiale existente.

4.4. Impactul social

Proiectul va avea impact social asupra persoanelor fizice prin modificarea mecanismului de impozitare a veniturilor salariale, reducerea cotei impozitului pe venit, modificarea contribuțiilor sociale și medicale obligatorii, precum și prin extinderea bazei impozabile.

Reducerea cotei impozitului pe venit aplicabilă majorității salariaților are potențialul de a contribui la creșterea atractivității muncii declarate și la reducerea economiei informale. Totodată, transferarea obligației de achitare a contribuțiilor sociale către salariat și eliminarea sistemului actual de scutiri fiscale vor determina redistribuirea sarcinii fiscale.

Măsurile propuse urmăresc sporirea transparenței sistemului fiscal și consolidarea principiului echității fiscale prin aplicarea unor reguli uniforme pentru diferite categorii de venituri.

Implementarea măsurilor privind TVA pot genera efecte sociale atât directe, cât și indirecte, prin modificarea tratamentului fiscal aplicabil unor categorii de mărfuri și servicii. Uniformizarea cotelor TVA și reducerea numărului de scutiri pot conduce la ajustări ale prețurilor pentru anumite bunuri și servicii, ceea ce poate influența comportamentul de consum al populației, în special al gospodăriilor cu venituri reduse.

Totodată, pe termen mediu și lung, măsura urmărește crearea unui sistem fiscal mai echitabil și mai transparent, prin eliminarea tratamentelor fiscale diferențiate și reducerea

distorsiunilor economice. De asemenea, consolidarea veniturilor bugetare poate crea premise pentru finanțarea mai eficientă a serviciilor publice și a politicilor sociale.

În partea ce ține de accize, extinderea bazei accizabile pentru produse cu impact negativ asupra sănătății poate contribui la reducerea consumului acestora și la îmbunătățirea indicatorilor de sănătate publică.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege nu introduce categorii noi de date cu caracter personal care urmează a fi colectate de autoritățile fiscale sau vamale și nu extinde semnificativ volumul datelor prelucrate în raport cu regimul existent.

Proiectul nu instituie restrângeri suplimentare ale drepturilor persoanelor vizate și nu generează riscuri suplimentare semnificative pentru drepturile și libertățile fundamentale ale acestora comparativ cu cadrul normativ existent. Eventualele riscuri asociate prelucrării datelor cu caracter personal urmează a fi gestionate prin aplicarea măsurilor tehnice și organizatorice de securitate prevăzute de legislația în domeniul protecției datelor cu caracter personal și al securității cibernetice.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul de lege nu instituie diferențieri de tratament bazate pe criteriul de sex, gen, vârstă, origine etnică, religie sau alte criterii protejate și se aplică în mod egal tuturor contribuabililor care se află în situații comparabile.

Măsurile propuse urmăresc simplificarea și uniformizarea regimurilor fiscale, aplicarea unor reguli fiscale neutre și extinderea bazei impozabile, fără a stabili condiții distincte pentru femei sau bărbați. Astfel, prevederile proiectului respectă principiul egalității de tratament și nu generează efecte discriminatorii directe.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul de lege poate genera anumite efecte indirecte pozitive asupra mediului prin promovarea unor comportamente economice și investiționale orientate spre eficiență energetică și dezvoltare durabilă.

În particular, extinderea spectrului cheltuielilor deductibile pentru persoanele fizice prin includerea cheltuielilor aferente eficienței energetice a locuințelor, inclusiv pentru izolarea termică, înlocuirea geamurilor, modernizarea acoperișurilor și instalarea bateriilor de stocare a energiei electrice, poate contribui la reducerea consumului de energie, creșterea eficienței energetice a fondului locativ și diminuarea emisiilor de gaze cu efect de seră.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Măsurile propuse privind extinderea bazei accizabile asupra unor categorii de produse cu impact negativ asupra sănătății pot contribui indirect la promovarea unui consum mai responsabil și la reducerea externalizărilor negative asociate producerii și consumului acestor produse.

Simplificarea și digitalizarea proceselor fiscale și de raportare pot determina reducerea utilizării documentelor pe suport de hârtie și a costurilor administrative aferente, contribuind indirect la utilizarea mai eficientă a resurselor.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Măsurile normative propuse nu urmăresc transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Măsurile normative propuse nu urmăresc crearea cadrului juridic intern pentru aplicarea legislației UE
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale. Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege a fost plasat pe site-ul Ministerului Finanțelor la compartimentul transparența decizională, și poate fi accesat pe link-ul: https://www.mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Biereaelabor%C4%83rii-proiectului-738 Astfel, în conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, prezentul proiect va fi consultat cu toate părțile interesate.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul, în conformitate cu art.36 și art.37 din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017 va fi supus expertizei anticorupție de către Centrul National Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Prezentul proiect este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare. Întru implementarea definitivă a unor propuneri menționat va fi, după caz, ajustat/elaborat cadrul normativ secundar.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implicarea Serviciului Fiscal de Stat și Serviciului Vamal, conform domeniilor de competență, în vederea realizării acțiunilor care vor reieși ca urmare a adoptării proiectului de lege respectiv.

Ministru

Andrian GAVRILIȚĂ